

İÇİNDEKİLER

1. YAŞLILIK AYLIĞI (HİZMET AKDİ İLE VE BAĞIMSIZ ÇALIŞANLAR İÇİN)	2
1.1. Aylığa hak kazanma koşulları	2
1.1.1. Genel koşullar (4(a) sigortalıları için)	2
1.1.2. Özel koşullar (4(a) sigortalıları için).....	8
1.1.3. Genel koşullar (4(b) sigortalıları için)	10
1.1.4. Özel koşullar (4(b) sigortalıları için)	14
1.2. Yaşlılık aylığının bağlanması.....	14
1.3. Yaşlılık aylığı başvurusu, istenecek belgeler ve aylığın başlangıcı	16
1.4. Aylığın hesaplanması	18
1.5. Aylığın kesilmesi ve yeniden bağlanması	19
1.6. Yoklama işlemleri	20
2. YAŞLILIK/ EMEKLİLİK AYLIĞI (KAMU GÖREVLİLERİ İÇİN)	22
2.1. Ekim 2008'den sonra göreve başlayan Kamu Görevlileri.....	22
2.1. 1. Yaşlılık Aylığı (İstekle ve Re'sen emeklilik)	22
2.1.2. Yaşlılık (Emekli) Aylıklarının başlangıcı ve kesilmesi.....	27
2.1.3. Yaşlılık Toptan Ödemesi.....	30
2.2. Ekim 2008 den önce göreve başlayanlar Kamu Görevlileri (İştirakçiler)	31
2.2.1. 5434 Sayılı Kanuna Göre Emekli Aylığı.....	31
2.2.2. Aylıkların Hesaplanması.....	38
2.2.3. Emekli Aylıklarının Kesilmesini Gerektiren Haller	40
2.2.4. Toptan Ödeme.....	43

1. YAŞLILIK AYLIĞI (HİZMET AKDI İLE VE BAĞIMSIZ ÇALIŞANLAR İÇİN)

1.1. Aylığa hak kazanma koşulları

1.1.1. Genel koşullar (4(a) sigortalıları için)

1.1.1.1. 8/9/1999 tarihinden önce sigortalı olanlar

(506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu)

Geçici Madde 81 – (Ek: 25/8/1999 - 4447/17 md.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte;

A) Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce yürürlükte bulunan hükümlere göre yaşlılık aylığı bağlanmasına hak kazanmış olanlar ile sigortalılık süresi 18 yıl ve daha fazla olan kadınlar ve sigortalılık süresi 23 yıl ve daha fazla olan erkekler hakkında, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yürürlükte bulunan hükümler uygulanır.

TABLO 1- 506/GEÇİCİ 81/A

İLGİLİ KANUN		SİGORTALILIK SÜRESİNİN BAŞLANGICI		TAHSİS TALEP TARİHİNDEKİ EN AZ				
No	Madde No	Kadın	Erkek	Sigortalılık Süresi		Yaşı		Gün Sayısı
				Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	
506	G.M.81/A	8.9.19 81 öncesi	8.9.19 76 öncesi	--		50	55	5000
				15		50	55	3600
				20		--	---	5000

Not:506/Geçici 81/A bendine göre oluşturulmuştur.

B) (Yeniden düzenleme: 23/5/2002-4759/3 md.) 23.5.2002 tarihinde;

a) (A) bendi kapsamında olanlar hariç sigortalılık süresi 18 (dahil) yıldan fazla olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 40 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 23 yıldan (dahil) fazla olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 44 yaşını doldurmaları ve en az 5000 gün,

b) Sigortalılık süresi 17 (dahil) yıldan fazla, 18 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 41 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 21 yıl 6 ay (dahil) dan fazla, 23 yıldan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 45 yaşını doldurmaları ve en az 5000 gün,

c) Sigortalılık süresi 16 (dahil) yıldan fazla, 17 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 42 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 20 yıl (dahil) dan fazla, 21 yıl 6 aydan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 46 yaşını doldurmaları ve en az 5075 gün,

d) Sigortalılık süresi 15 (dahil) yıldan fazla, 16 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 43 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 18 yıl 6 ay (dahil) dan fazla, 20 yıldan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 47 yaşını doldurmaları ve en az 5150 gün,

e) Sigortalılık süresi 14 (dahil) yıldan fazla, 15 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 44 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 17 yıl (dahil) dan fazla, 18 yıl 6 aydan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 48 yaşını doldurmaları ve en az 5225 gün,

f) Sigortalılık süresi 13 (dahil) yıldan fazla, 14 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 45 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 15 yıl 6 ay (dahil) dan fazla, 17 yıldan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 49 yaşını doldurmaları ve en az 5300 gün,

g) Sigortalılık süresi 12 (dahil) yıldan fazla, 13 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 46 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 14 (dahil) yıldan fazla, 15 yıl 6 aydan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 50 yaşını doldurmaları ve en az 5375 gün,

h) Sigortalılık süresi 11 (dahil) yıldan fazla, 12 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 47 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 12 yıl 6 ay (dahil) dan fazla, 14 yıldan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 51 yaşını doldurmaları ve en az 5450 gün,

ı) Sigortalılık süresi 10 (dahil) yıldan fazla, 11 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 48 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 11 (dahil) yıldan fazla, 12 yıl 6 aydan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 52 yaşını doldurmaları ve en az 5525 gün,

j) Sigortalılık süresi 9 (dahil) yıldan fazla, 10 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 49 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 9 yıl 6 ay (dahil) dan fazla, 11 yıldan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 53 yaşını doldurmaları ve en az 5600 gün,

k) Sigortalılık süresi 8 (dahil) yıldan fazla, 9 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 50 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 8 (dahil) yıldan fazla, 9 yıl 6 aydan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 54 yaşını doldurmaları ve en az 5675 gün,

l) Sigortalılık süresi 7 (dahil) yıldan fazla, 8 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 51 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 6 yıl 6 ay (dahil) dan fazla, 8 yıldan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 55 yaşını doldurmaları ve en az 5750 gün,

m) Sigortalılık süresi 6 (dahil) yıldan fazla, 7 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 52 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 5 (dahil) yıldan fazla, 6 yıl 6 aydan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 56 yaşını doldurmaları ve en az 5825 gün,

n) Sigortalılık süresi 5 (dahil) yıldan fazla, 6 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 53 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 3 yıl 6 ay (dahil) dan fazla, 5 yıldan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 57 yaşını doldurmaları ve en az 5900 gün,

o) Sigortalılık süresi 4 (dahil) yıldan fazla, 5 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 54 yaşını doldurmaları, sigortalılık süresi 2 yıl 8 ay 15 (dahil) günden fazla, 3 yıl 6 aydan az olan erkekler 25 yıllık sigortalılık süresini ve 58 yaşını doldurmaları ve en az 5975 gün,

p) Sigortalılık süresi 3 (dahil) yıldan fazla, 4 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 55 yaşını doldurmaları ve en az 5975 gün,

r) Sigortalılık süresi 2 yıl 8 ay 15 (dahil) günden fazla, 3 yıldan az olan kadınlar 20 yıllık sigortalılık süresini ve 56 yaşını doldurmaları ve en az 5975 gün,

Malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş bulunmaları şartı ile yaşlılık aylığından yararlanabilirler.

TABLO 2-506/GEÇİCİ 81/B

23/05/2002 TARİHİNDEKİ SİGORTALILIK SÜRESİ/SİGORTALILIK SÜRESİNİN BAŞLANGICI		TAHSİS TALEP TARİHİNDEKİ EN AZ				
		Sigortalılık Süresi		Yaşı		Gün Sayısı
Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	
18 yıl – 20 yıl 8 ay 15 gün 09/09/1981-23/05/1984	23 yıl – 25 yıl 8 ay 15 gün 09/09/1976-23/05/1979	20	25	40	44	5000
17 yıl – 18 yıl 24/05/1984-23/05/1985	21 yıl 6 ay-23 yıl 24/05/1979-23/11/1980	20	25	41	45	5000
16 yıl – 17 yıl 24/05/1985-23/05/1986	20 yıl – 21 yıl 6 ay 24/11/1980-23/05/1982	20	25	42	46	5075
15 yıl – 16 yıl 24/05/1986-23/05/1987	18 yıl 6 ay-20 yıl 24/05/1982-23/11/1983	20	25	43	47	5150
14 yıl – 15 yıl 24/05/1987-23/05/1988	17 yıl-18 yıl 6 ay 24/11/1983-23/05/1985	20	25	44	48	5225
13 yıl – 14 yıl 24/05/1988-23/05/1989	15 yıl 6 ay-17 yıl 24/05/1985-23/11/1986	20	25	45	49	5300
12 yıl – 13 yıl 24/05/1989-23/05/1990	14 yıl-15 yıl 6 ay 24/11/1986-23/05/1988	20	25	46	50	5375
11 yıl – 12 yıl 24/05/1990-23/05/1991	12 yıl 6 ay-14 yıl 24/05/1988-23/11/1989	20	25	47	51	5450
10 yıl – 11 yıl 24/05/1991-23/05/1992	11 yıl-12 yıl 6 ay 24/11/1989-23/05/1991	20	25	48	52	5525
9 yıl – 10 yıl 24/05/1992-23/05/1993	9 yıl 6 ay-11 yıl 24/05/1991-23/11/1992	20	25	49	53	5600
8 yıl – 9 yıl 24/05/1993-23/05/1994	8 yıl-9 yıl 6 ay 24/11/1992-23/05/1994	20	25	50	54	5675
7 yıl – 8 yıl 24/05/1994-23/05/1995	6 yıl 6 ay-8 yıl 24/05/1994-23/11/1995	20	25	51	55	5750
6 yıl – 7 yıl 24/05/1995-23/05/1996	5 yıl-6 yıl 6 ay 24/11/1995-23/05/1997	20	25	52	56	5825
5 yıl – 6 yıl 24/05/1996-23/05/1997	3 yıl 6 ay-5 yıl 24/05/1997-23/11/1998	20	25	53	57	5900
4 yıl – 5 yıl 24/05/1997-23/05/1998	2 yıl 8 ay 15 gün-3 yıl 6 ay 24/11/1998-08/09/1999	20	25	54	58	5975

3 yıl – 4 yıl 24/05/1998- 23/05/1999		20		55		597 5
2 yıl 8 ay 15 gün-3 yıl 24/05/1999- 08/09/1999		20		56		597 5

Not: 506/Geçici 81/B bendine göre oluşturulmuştur.

C) (Yeniden düzenleme: 23/5/2002-4759/3 md.)

a) 23.5.2002 tarihinde 15 yıllık sigortalılık süresini kadın ise 50, erkek ise 55 yaşını doldurmuş ve 3600 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş bulunanlara istekleri halinde yaşlılık aylığı bağlanır.

b) 23.5.2002 tarihinde (a) bendinde öngörülen şartları yerine getiremeyenlerden bu şartları;

ba) 24.5.2002 ile 23.5.2005 tarihleri arasında yerine getirenler kadın ise 52, erkek ise 56 yaşını doldurmuş olmaları,

bb) 24.5.2005 ile 23.5.2008 tarihleri arasında yerine getirenler kadın ise 54, erkek ise 57 yaşını doldurmuş olmaları,

bc) 24.5.2008 ile 23.5.2011 tarihleri arasında yerine getirenler kadın ise 56, erkek ise 58 yaşını doldurmuş olmaları,

bd) 24.5.2011 tarihinden sonra yerine getiren kadınlar 58, 24.5.2011 ile 23.5.2014 tarihleri arasında yerine getiren erkekler 59 yaşını doldurmuş olmaları,

be) 24.5.2014 tarihinden sonra yerine getiren erkekler 60 yaşını doldurmuş olmaları, Şartı ile yaşlılık aylığından yararlanabilirler.

TABLO 3- 506/GEÇİCİ 81/C

İLGİLİ KANUN		SİGORTALILIK SÜRESİNİN BAŞLANGICI	TAHSİS TALEP TARİHİNDEKİ EN AZ		
No	Madde No		Sigortalılık Süresi	Yaşı	Gün Sayısı
506/ 4759	GM.81-C	15 YIL+50/55 YAŞ+3600 Gün Şartının Yerine Getirildiği Tarih			
	G.M.81/C-a	23.05.2002'den önce	15	50	3600
	G.M.81/C-ba	24.05.2002 - 23.05.2005	15	52	3600
	G.M.81/C-bb	24.05.2005 - 23.05.2008	15	54	3600
	G.M.81/C-bc	24.05.2008 - 23.05.2011	15	56	3600
	G.M.81/C-bd	24.05.2011 - -----	15	58	3600

Not: 506/Geçici 81/C bendine göre oluşturulmuştur.

1.1.1.2. 8/9/1999 – 30/4/2008 arasında sigortalı olanlar

Emeklilik yaşına ilişkin bazı geçiş hükümleri (5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu)

GEÇİCİ MADDE 9- 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında olup da 8/9/1999 tarihinden 30/4/2008 tarihine kadar ilk defa sigortalı sayılanlar; kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını doldurmak ve 7000 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olmak şartıyla veya kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını doldurmak ve 25 yıldan beri sigortalı bulunmak ve en az 4500 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olmak şartıyla yaşlılık aylığından yararlanırlar.

1.1.1.3. 1/5/2008 tarihinden sonra sigortalı olanlar

Yaşlılık sigortasından sağlanan haklar ve yararlanma şartları (5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu)

MADDE 28-

...

(Değişik ikinci fıkra: 17/4/2008-5754/16 md.) İlk defa bu Kanuna göre sigortalı sayılanlara;

a) Kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını doldurmuş olmaları ve en az 9000 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olması şartıyla yaşlılık aylığı bağlanır. Ancak, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılanlar için prim gün sayısı şartı 7200 gün olarak uygulanır.

b) (a) bendinde belirtilen yaş şartı;

1) 1/1/2036 ilâ 31/12/2037 tarihleri arasında kadın için 59, erkek için 61,

2) 1/1/2038 ilâ 31/12/2039 tarihleri arasında kadın için 60, erkek için 62,

3) 1/1/2040 ilâ 31/12/2041 tarihleri arasında kadın için 61, erkek için 63,

4) 1/1/2042 ilâ 31/12/2043 tarihleri arasında kadın için 62, erkek için 64,

5) 1/1/2044 ilâ 31/12/2045 tarihleri arasında kadın için 63, erkek için 65,

6) 1/1/2046 ilâ 31/12/2047 tarihleri arasında kadın için 64, erkek için 65,

7) 1/1/2048 tarihinden itibaren ise kadın ve erkek için 65,

olarak uygulanır. Ancak yaş hadlerinin uygulanmasında (a) bendinde belirtilen prim gün sayısı şartının doldurulduğu tarihte geçerli olan yaş hadleri esas alınır.

Sigortalılar, ikinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde yer alan yaş hadlerine 65 yaşını geçmemek üzere üç yıl eklenmek ve adlarına en az 5400 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olmak şartıyla da yaşlılık aylığından yararlanabilirler.

...

506 sayılı Kanuna ilişkin geçiş hükümleri (5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu)

GEÇİCİ MADDE 6-

...

Aylık bağlama şartları bakımından bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılarak aylık bağlanacaklar için;

a) **(Mülga: 17/4/2008-5754/69 md.)**

b) **(Değişik: 17/4/2008-5754/69 md.)** 28 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen 5400 günlük süre ilk defa;

1) 30/4/2008 tarihi ile 31/12/2008 tarihleri arasında sigortalı sayılanlar için 4600 gün olarak,

2) 1/1/2009 tarihinden itibaren sigortalı sayılanlar için ise her takvim yılı başında 4600 güne 100 gün eklenmek suretiyle 5400 günü geçmemek üzere,

...

uygulanır.

1.1.2. Özel koşullar (4(a) sigortalıları için)

1.1.2.1. İlk defa sigortalı olduğu tarihte malul olan sigortalılar

506 sayılı Kanunun malûllük ve sakatlık hükümlerine ilişkin geçiş hükümleri (5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu)

GEÇİCİ MADDE 10- 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında olup bu Kanunun yürürlük tarihinden önce ilk defa sigortalı olanlardan, sigortalı olarak ilk defa çalışmaya başladığı tarihten önce 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun mülga 53 üncü maddesine göre malûl sayılmayı gerektirecek derecede hastalık veya özürü bulunan ve bu nedenle malûllük aylığından yararlanamayan sigortalılar, yaşları ne olursa olsun en az onbeş yıldan beri sigortalı bulunmak ve en az 3600 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olmak şartıyla yaşlılık aylığından yararlanırlar.

Yaşlılık sigortasından sağlanan haklar ve yararlanma şartları (5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu)

MADDE 28-

...

Sigortalı olarak ilk defa çalışmaya başladığı tarihten önce 25 inci maddenin ikinci fıkrasına göre malûl sayılmayı gerektirecek derecede hastalık veya özürü bulunan ve bu nedenle malûllük aylığından yararlanamayan sigortalılara, en az onbeş yıldan beri sigortalı bulunmak ve en az 3960 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olmak şartıyla yaşlılık aylığı bağlanır.

506 sayılı Kanuna ilişkin geçiş hükümleri (5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu)

GEÇİCİ MADDE 6-

Aylık bağlama şartları bakımından bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılarak aylık bağlanacaklar için;

...

c) **(Değişik: 17/4/2008-5754/69 md.)** 28 inci maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen 3960 günlük süre ilk defa;

1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih ile 31/12/2008 tarihleri arasında sigortalı sayılanlar için 3700 gün olarak,

2) 1/1/2009 tarihinden itibaren sigortalı sayılanlar için ise her takvim yılı başında 3700 güne 100 gün eklenmek suretiyle 3960 günü geçmemek üzere, uygulanır.

...

1.1.2.2. Sakatlığı nedeniyle vergi indiriminden yararlananlar

506 sayılı Kanunun malûllük ve sakatlık hükümlerine ilişkin geçiş hükümleri (5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu)

GEÇİCİ MADDE 10-

...

(Değişik ikinci fıkra: 17/4/2008-5754/71 md.) Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce sigortalı olup bu Kanunun yürürlük tarihinden önce veya sonra sakatlığı nedeniyle vergi indiriminden yararlanmaya hak kazanmış durumda olan sigortalılar hakkında, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun mülga 60 ıncı maddesinin (C) bendinin (b) alt bendi ve geçici 87 nci maddesine göre işlem yapılır.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce sakatlığı nedeniyle vergi indiriminden yararlananlardan yaşlılık aylığı bağlananların aylıklarının kesilmesi ve tekrar bağlanmasında bu Kanunun yürürlük tarihinden önceki hükümler geçerlidir.

...

1.1.2.3. Çalışma gücü kaybı % 60'ın altında olanlar

Yaşlılık sigortasından sağlanan haklar ve yararlanma şartları (5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu)

MADDE 28-

...

Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmet sunucularının sağlık kurullarınca usûlüne uygun düzenlenecek raporlar ve dayanağı tıbbî belgelerin incelenmesi sonucu, Kurum Sağlık Kurulunca çalışma gücündeki kayıp oranının;

a) % 50 ilâ % 59 arasında olduğu anlaşılan sigortalılar, en az 16 yıldan beri sigortalı olmaları ve 4320 gün,

b) % 40 ilâ % 49 arasında olduğu anlaşılan sigortalılar, en az 18 yıldan beri sigortalı olmaları ve 4680 gün,

malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olmak şartıyla ikinci fıkranın (a) bendindeki yaş şartları aranmaksızın yaşlılık aylığına hak kazanırlar.

...

506 sayılı Kanuna ilişkin geçiş hükümleri (5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu)

GEÇİCİ MADDE 6-

...

Aylık bağlama şartları bakımından bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılarak aylık bağlanacaklar için;

...

d) **(Değişik: 17/4/2008-5754/69 md.)** 28 inci maddenin beşinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen 4320 günlük süre ilk defa;

1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih ile 31/12/2008 tarihleri arasında sigortalı sayılanlar için 3700 gün olarak,

2) 1/1/2009 tarihinden itibaren sigortalı sayılanlar için ise her takvim yılı başında 3700 güne 100 gün eklenmek suretiyle 4320 günü geçmemek üzere,

e) **(Değişik: 17/4/2008-5754/69 md.)** 28 inci maddenin beşinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen 4680 günlük süre ilk defa;

1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih ile 31/12/2008 tarihleri arasında sigortalı sayılanlar için 4100 gün olarak,

2) 1/1/2009 tarihinden itibaren sigortalı sayılanlar için ise her takvim yılı başında 4100 güne 100 gün eklenmek suretiyle 4680 günü geçmemek üzere, uygulanır.

...

1.1.2.4. Maden işyerlerinin yer altı işlerinde çalışanlar

Emeklilik yaşına ilişkin bazı geçiş hükümleri (5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu)

GEÇİCİ MADDE 9-

...

Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce bazı hükümleri yürürlükten kaldırılan 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa göre sigortalı sayılanlardan;

a) En az 20 yıldan beri Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işyerlerinde sürekli çalışan ve bu işlerde en az 5000 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödeyen sigortalılara yazılı talepleri halinde 28 inci maddenin ikinci fıkrasının (a) bendindeki yaş şartları aranmaksızın yaşlılık aylığı bağlanır.

b) En az 25 yıldan beri Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işyerlerinde yeraltı münavebeli işlerinde çalışan ve bu işlerde en az 4000 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödeyen sigortalılara da 28 inci maddenin ikinci fıkrasının (a) bendindeki yaş şartları aranmaksızın 8100 gün prim ödemiş sigortalılar gibi yaşlılık aylığı bağlanır.

c) 50 yaşını dolduran ve malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tâbi çalışmalarının en az 1800 gününü Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işlerinde geçirmiş olan sigortalılara da birinci fıkrada belirtilen diğer şartlarla yaşlılık aylığı bağlanır.

(Değişik beşinci fıkra: 17/4/2008-5754/70 md.) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce beşinci fıkrada belirtilen işlerde çalışmaya başlayan sigortalıların, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce veya sonra bu işlerde geçen çalışmalarının en az 1800 gün olması halinde bu çalışmalarının dörtte biri toplam prim ödeme gün sayılarına ilave edilir. Bunlar için malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi, sigortalının prime esas kazancının % 23'üdür. Bunun % 9'u sigortalı hissesi, % 14'ü de işveren hissesidir. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra ilk defa maden işyerlerinin yeraltı veya yeraltı münavebeli işlerde çalışmaya başlayanlar hakkında, bu Kanunun fiili hizmet zammı süresine ait hükümleri uygulanır.

Yaşlılık sigortasından sağlanan haklar ve yararlanma şartları (5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu)

MADDE 28- ...

Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işlerinde sürekli veya münavebeli olarak en az 20 yıldan beri çalışan sigortalılar için ikinci fıkrada belirtilen yaş şartı 55 olarak uygulanır.

...

1.1.2.5. Erken yaşlanan sigortalılar

Yaşlılık sigortasından sağlanan haklar ve yararlanma şartları (5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu)

MADDE 28-

...

55 yaşını dolduran ve erken yaşlanmış olduğu tespit edilen sigortalılar, yaş dışındaki diğer şartları taşımaları halinde yaşlılık aylığından yararlanırlar

...

1.1.3. Genel koşullar (4(b) sigortalıları için)

1.1.3.1. 1/10/1999 tarihinden önce sigortalı olanlar

(1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu)

Geçici Madde 10 – (Ek: 25/8/1999 - 4447/39 md)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yürürlükte bulunan hükümlere göre, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşı itibarıyla aylık bağlanmasına hak kazananlar ile aylık bağlanmasına hak kazanmalarına iki tam yıl veya daha az kalan sigortalıların, tam veya kısmi yaşlılık aylığı talep hakları saklıdır.

(Yeniden düzenleme: 25/5/2002-4759/7 md.) 23.5.2002 tarihini takip eden aybaşı itibarıyla, kadın ise 20 tam yıl, erkek ise 25 tam yıl prim ödemiş olanlar ile prim ödeme sürelerinin dolmasına;

a) 2 tam yıl veya daha az kalan kadınlara 40 yaşını, erkeklere 44 yaşını,

- b) 3 tam yıl veya daha az kalan kadınlara 41, 3 yıl 6 ay veya daha az kalan erkeklere 45 yaşını,
c) 3 tam yıldan fazla, 4 tam yıl veya daha az kalan kadınlara 42 yaşını, 3 yıl 6 aydan fazla, 5 tam yıl veya daha az kalan erkeklere 46 yaşını,
d) 4 tam yıldan fazla, 5 tam yıl veya daha az kalan kadınlara 43 yaşını, 5 tam yıldan fazla, 6 yıl 6 ay veya daha az kalan erkeklere 47 yaşını,
e) 5 tam yıldan fazla, 6 tam yıl veya daha az kalan kadınlara 44 yaşını, 6 yıl 6 aydan fazla, 8 tam yıl veya daha az kalan erkeklere 48 yaşını,
f) 6 tam yıldan fazla, 7 tam yıl veya daha az kalan kadınlara 45 yaşını, 8 tam yıldan fazla, 9 yıl 6 ay veya daha az kalan erkeklere 49 yaşını,
g) 7 tam yıldan fazla, 8 tam yıl veya daha az kalan kadınlara 46 yaşını, 9 yıl 6 aydan fazla, 11 tam yıl veya daha az kalan erkeklere 50 yaşını,
h) 8 tam yıldan fazla, 9 tam yıl veya daha az kalan kadınlara 47 yaşını, 11 tam yıldan fazla, 12 yıl 6 ay veya daha az kalan erkeklere 51 yaşını,
ı) 9 tam yıldan fazla, 10 tam yıl veya daha az kalan kadınlara 48 yaşını, 12 yıl 6 aydan fazla, 14 tam yıl veya daha az kalan erkeklere 52 yaşını,
j) 10 tam yıldan fazla, 11 tam yıl veya daha az kalan kadınlara 49 yaşını, 14 tam yıldan fazla, 15 yıl 6 ay veya daha az kalan erkeklere 53 yaşını,
k) 11 tam yıldan fazla, 12 tam yıl veya daha az kalan kadınlara 50 yaşını, 15 yıl 6 aydan fazla, 17 tam yıl veya daha az kalan erkeklere 54 yaşını,
l) 12 tam yıldan fazla, 13 tam yıl veya daha az kalan kadınlara 51 yaşını, 17 tam yıldan fazla, 18 yıl 6 ay veya daha az kalan erkeklere 55 yaşını,
m) 13 tam yıldan fazla, 14 tam yıl veya daha az kalan kadınlara 52 yaşını, 18 yıl 6 aydan fazla, 20 tam yıl veya daha az kalan erkeklere 56 yaşını,
n) 14 tam yıldan fazla, 15 tam yıl veya daha az kalan kadınlara 53 yaşını, 20 tam yıldan fazla, 21 yıl 6 ay veya daha az kalan erkeklere 57 yaşını,
o) 15 tam yıldan fazla, 16 tam yıl veya daha az kalan kadınlara 54 yaşını, 21 yıl 6 aydan fazla veya 22 tam yıl kalan erkeklere 58 yaşını,
p) 16 tam yıldan fazla veya 17 tam yıl kalan kadınlara 55 yaşını,
Doldurmaları, kadın ise 20, erkek ise 25 tam yıl prim ödemeleri şartıyla ve talepte bulunmaları halinde, yaşlılık aylığı bağlanır.

TABLO 1-1479/GEÇİCİ10/2. FIKRA

KADIN	EMEKLİ LİK YAŞI	ERKEK	EMEKLİ LİK YAŞI
2 tam yıl veya daha az	40	2 tam yıl veya daha az	44
3 tam yıl veya daha az	41	3 yıl 6 ay veya daha az	45
3 tam yıldan fazla, 4 tam yıl veya daha az	42	3 yıl 6 aydan fazla, 5 tam yıl veya daha az	46
4 tam yıldan fazla, 5 tam yıl veya daha az	43	5 yıldan fazla, 6 yıl 6 aydan veya daha az	47
5 tam yıldan fazla, 6 tam yıl veya daha az	44	6 yıl 6 aydan fazla, 8 tam yıl veya daha az	48
6 tam yıldan fazla, 7 tam yıl veya daha az	45	8 tam yıldan fazla, 9 yıl 6 ay veya daha az	49
7 tam yıldan fazla, 8 tam yıl veya daha az	46	9 yıl 6 aydan fazla, 11 tam yıl veya daha az	50
8 tam yıldan fazla, 9 tam yıl veya daha az	47	11 tam yıldan fazla, 12 yıl 6 ay veya daha az	51
9 tam yıldan fazla, 10 tam yıl veya daha az	48	12 yıl 6 aydan fazla, 14 tam yıl veya daha az	52
10 tam yıldan fazla, 11 tam yıl veya daha az	49	14 tam yıldan fazla, 15 yıl 6 ay veya daha az	53
11 tam yıldan fazla, 12 tam yıl veya daha az	50	15 yıl 6 aydan fazla, 17 tam yıl veya daha az	54
12 tam yıldan fazla, 13 tam yıl veya daha az	51	17 tam yıldan fazla, 18 yıl 6 ay veya daha az	55
13 tam yıldan fazla, 14 tam yıl veya daha az	52	18 yıl 6 aydan fazla, 20 tam yıl veya daha az	56
14 tam yıldan fazla, 15 tam yıl veya daha az	53	20 tam yıldan fazla, 21 yıl 6 ay veya daha az	57
15 tam yıldan fazla, 16 tam yıl veya daha az	54	21 yıl 6 aydan fazla, 22 tam yıl	58
16 tam yıldan fazla veya 17 tam yıl	55		

Not: 1479/geçici 10 maddesinin ikinci fıkrasına göre oluşturulmuştur.

Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce sigortalı olanlardan, 15 tam yıl prim ödeme süresi ile kadın ise 50, erkek ise 55 yaşını doldurma koşulunu, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşından itibaren,

a) 2 tam yıldan fazla, 4 tam yıl veya daha az süre içinde yerine getiren, kadınlara 51, erkeklere 56 yaşını,

b) 4 tam yıldan fazla, 6 tam yıl veya daha az süre içinde yerine getiren, kadınlara 52, erkeklere 56 yaşını,

c) 6 tam yıldan fazla, 8 tam yıl veya daha az süre içinde yerine getiren, kadınlara 53, erkeklere 57 yaşını,

- d) 8 tam yıldan fazla, 10 tam yıl veya daha az süre içinde yerine getiren, kadınlara 54, erkekler 57 yaşını,
- e) 10 tam yıldan fazla süre içinde yerine getiren, kadınlara, 56, erkekler 58 yaşını, Doldurmaları ve talepte bulunmaları halinde, yaşlılık aylığı bağlanır.

TABLO 2 -1479/GEÇİCİ10/3.FIKRA

KANUN ÇIKTIĞI TARİHTE EMEKLİLİĞİNE KALAN SÜRE (01/10/1999 tarihi itibarıyla)	YAŞ		PRİM ÖDEME SÜRESİ
	Kadın	Erkek	
2-4 Yıl arasında olanlar	51	56	15 Yıl
4-6 Yıl arasında olanlar	52	56	15 Yıl
6-8 Yıl arasında olanlar	53	57	15 Yıl
8-10 Yıl arasında olanlar	54	57	15 Yıl
10 Yıldan fazla olanlar	56	58	15 Yıl

Not: 1479/geçici 10 maddesinin üçüncü fıkrasına göre oluşturulmuştur.

1.1.3.2. 1/10/1999 – 30/4/2008 arasında sigortalı olanlar

Emeklilik yaşına ilişkin bazı geçiş hükümleri (5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu)

GEÇİCİ MADDE 9-

...
(Değişik ikinci fıkra: 17/4/2008-5754/70 md.) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında olup da 8/9/1999 tarihinden 30/4/2008 tarihine kadar ilk defa sigortalı sayılanlar kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını doldurmuş ve 25 tam yıl sigorta primi ödemiş olması veya kadın ise 60, erkek ise 62 yaşını doldurması ve en az 15 tam yıl malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemesi şartıyla kısmi yaşlılık aylığından yararlanırlar.

(Ek fıkra: 17/4/2008-5754/70 md.) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında olup da 8/9/1999 tarihinden 30/4/2008 tarihine kadar ilk defa sigortalı sayılanlar kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını doldurmuş ve 25 tam yıl sigorta primi ödemiş olması veya 61 yaşını doldurması ve en az 15 tam yıl malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemesi şartıyla kısmi yaşlılık aylığından yararlanırlar.

1.1.3.3. 1/5/2008 sonrası sigortalı olanlar

Yaşlılık sigortasından sağlanan haklar ve yararlanma şartları (5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu)

MADDE 28-

...
(Değişik ikinci fıkra: 17/4/2008-5754/16 md.) İlk defa bu Kanuna göre sigortalı sayılanlara;

a) Kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını doldurmuş olmaları ve en az 9000 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olması şartıyla yaşlılık aylığı bağlanır. Ancak, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılanlar için prim gün sayısı şartı 7200 gün olarak uygulanır.

b) (a) bendinde belirtilen yaş şartı;

- 1) 1/1/2036 ilâ 31/12/2037 tarihleri arasında kadın için 59, erkek için 61,
- 2) 1/1/2038 ilâ 31/12/2039 tarihleri arasında kadın için 60, erkek için 62,
- 3) 1/1/2040 ilâ 31/12/2041 tarihleri arasında kadın için 61, erkek için 63,

- 4) 1/1/2042 ilâ 31/12/2043 tarihleri arasında kadın için 62, erkek için 64,
- 5) 1/1/2044 ilâ 31/12/2045 tarihleri arasında kadın için 63, erkek için 65,
- 6) 1/1/2046 ilâ 31/12/2047 tarihleri arasında kadın için 64, erkek için 65,
- 7) 1/1/2048 tarihinden itibaren ise kadın ve erkek için 65,

olarak uygulanır. Ancak yaş hadlerinin uygulanmasında (a) bendinde belirtilen prim gün sayısı şartının doldurulduğu tarihte geçerli olan yaş hadleri esas alınır.

Sigortalılar, ikinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde yer alan yaş hadlerine 65 yaşını geçmemek üzere üç yıl eklenmek ve adlarına en az 5400 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olmak şartıyla da yaşlılık aylığından yararlanabilirler. kesilmesi şarttır.

4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sigortalılara yaşlılık aylığı bağlanabilmesi için ayrıca, yazılı talepte bulunduğu tarih itibarıyla genel sağlık sigortası primi dahil kendi sigortalılığı nedeniyle prim ve prime ilişkin her türlü borcunun olmaması zorunludur.

Bu maddenin uygulamasına ilişkin usûl ve esaslar, Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

1.1.4. Özel koşullar (4(b) sigortalıları için)

Yaşlılık sigortasından sağlanan haklar ve yararlanma şartları (5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu)

MADDE 28-

...

Sigortalı olarak ilk defa çalışmaya başladığı tarihten önce 25 inci maddenin ikinci fıkrasına göre malûl sayılmayı gerektirecek derecede hastalık veya özürü bulunan ve bu nedenle malûllük aylığından yararlanamayan sigortalılara, en az onbeş yıldan beri sigortalı bulunmak ve en az 3960 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olmak şartıyla yaşlılık aylığı bağlanır.

Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmet sunucularının sağlık kurullarınca usûlüne uygun düzenlenecek raporlar ve dayanağı tıbbî belgelerin incelenmesi sonucu, Kurum Sağlık Kurulunca çalışma gücündeki kayıp oranının;

a) % 50 ilâ % 59 arasında olduğu anlaşılan sigortalılar, en az 16 yıldan beri sigortalı olmaları ve 4320 gün,

b) % 40 ilâ % 49 arasında olduğu anlaşılan sigortalılar, en az 18 yıldan beri sigortalı olmaları ve 4680 gün,

malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olmak şartıyla ikinci fıkranın (a) bendindeki yaş şartları aranmaksızın yaşlılık aylığına hak kazanırlar. Bunlar 94 üncü madde hükümlerine göre kontrol muayenesine tâbi tutulabilirler.

...

55 yaşını dolduran ve erken yaşlanmış olduğu tespit edilen sigortalılar, yaş dışındaki diğer şartları taşımaları halinde yaşlılık aylığından yararlanırlar. ⁽¹⁾

4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sigortalılara yaşlılık aylığı bağlanabilmesi için ayrıca, yazılı talepte bulunduğu tarih itibarıyla genel sağlık sigortası primi dahil kendi sigortalılığı nedeniyle prim ve prime ilişkin her türlü borcunun olmaması zorunludur.

Bu maddenin uygulamasına ilişkin usûl ve esaslar, Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

1.2. Yaşlılık aylığının bağlanması

Yaşlılık sigortasından sağlanan haklar ve yararlanma şartları (5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu)

MADDE 28- Yaşlılık sigortasından sigortalıya sağlanan haklar şunlardır:

- a) Yaşlılık aylığı bağlanması.
- b) Toptan ödeme yapılması.

Yaşlılık aylığından yararlanma (Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği)

MADDE 55 – (1) Sigortalılara, Kanununun 28, 43 ve 44 üncü maddeleri ile geçici 6 ncı maddesinin yedinci fıkrasında belirtilen şartlarla yaşlılık aylığı bağlanır.

(2) Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinden birden fazlasına tabi olarak çalışan veya prim ödeyen sigortalıların yaşlılık aylığı bağlanmasına ilişkin talepleri, sigortalılık süresi içinde en fazla sigortalılığının geçtiği sigortalılık hâli esas alınarak sonuçlandırılır. Sigortalılık hâllerindeki hizmet sürelerinin eşit olması ile yaş haddinden re'sen emekli olma, süresi kanunla belirlenen vazifelere atanma veya seçilme ve bağlı oldukları sigortalılık hâlinin kanunla değiştirilmesi durumunda ise son sigortalılık hâli esas alınır.

(3) Kanununun 28 inci maddesinin dördüncü ve beşinci fıkralarında belirtilen sigortalıların çalışma gücündeki kayıp oranları, yedinci fıkrasında belirtilen sigortalıların erken yaşlanma durumları ile sekizinci fıkrasında belirtilen çocukların başkasının sürekli bakımına muhtaçlık durumları Kurum Sağlık Kurulunca tespit edilir. Bunların Kurum Sağlık Kurulu kararlarına karşı itiraz başvurularının sonuçlandırılmasında, bu Yönetmeliğin 50 nci maddesinin birinci fıkrası ve 52 nci madde hükümleri uygulanır.

...

Yaşlılık sigortasından sağlanan yardımlar (5510 Sayılı Kanununun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (a) ve (b) Bendi Kapsamında Sigortalı Olanlar ile Hak Sahiplerinin Tahsis İşlemlerine İlişkin Tebliğ)

MADDE 6 – (1) Yaşlılık sigortasından sağlanan yardımlar; yaşlılık aylığı bağlanması ve yaşlılık toptan ödemesi yapılmasıdır.

Yaşlılık Aylığına hak kazanma koşulları (5510 Sayılı Kanununun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (a) ve (b) Bendi Kapsamında Sigortalı Olanlar ile Hak Sahiplerinin Tahsis İşlemlerine İlişkin Tebliğ)

MADDE 7 – (1) Kanuna göre 30/4/2008 (hariç) tarihinden sonra sigortalı olup;

a) Kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını doldurmuş olanlardan; kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar için en az 9000 gün, hizmet akdi ile çalışanlar için en az 7200 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olması,

b) Yaş hadlerinin uygulanmasında Kanununun 28 inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen prim gün sayısı şartının doldurulduğu tarihte geçerli olan yaş hadlerinin esas alınması,

c) Bu fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen yaş hadlerine 65 yaşı geçmemek üzere, üç yıl eklenmesi ve adlarına en az 5400 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olması,

şartıyla yaşlılık aylığı bağlanır. Ancak, 5400 prim gün sayısı, ilk defa 30/4/2008 (hariç) ile 31/12/2008 tarihleri arasında sigortalı olanlar için 4600 gün, takip eden yıllarda da 5400 günü geçmemek üzere 100'er gün artırılmak suretiyle uygulanır.

(2) Kanununun 28 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları dışındaki diğer fıkralarda yer alan, ilk defa sigortalı olduğu tarihten önce malul olan, çalışma gücü kaybı % 40 ila % 59 arasında olan, maden işyerlerinin yer altı işlerinde çalışanlar ile erken yaşlanan sigortalıların aylığa hak kazanma koşulları, Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının;

a) (b) bendi kapsamındaki sigortalılardan 1/10/2008 tarihinden sonra tahsis talebinde bulunanlara bu tarihten sonra,

b) (a) bendi kapsamındaki sigortalılardan Kanunun yürürlük tarihinden önce sigortalı olanlardan ilk defa sigortalı olduğu tarihten önce malul olan, çalışma gücü kaybı % 40 ila % 59 arasında olan ve maden işyerlerinin yer altı işlerinde çalışanlar için Kanunun geçici madde hükümleri, ilk defa Kanuna göre sigortalı olanlar için ise, sigortalılık başlangıç tarihlerine göre Kanunun geçici 6 ncı maddesinde öngörülen gün sayıları da dikkate alınmak suretiyle uygulanır.

c) Kanunun 28 inci maddesinin sekizinci fıkrasında belirtilen ve Kurum Sağlık Kurulunca Çalışma Gücü ve Meslekte Kazanma Gücü Kaybı Oranı Tespit İşlemleri Yönetmeliğine göre başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede malul olduğuna karar verilen çocuğu bulunan kadın sigortalıların, Kanunun yürürlük tarihinden sonra geçen prim gün sayılarının ¼ oranı, sigortalının prim ödeme gün sayısına ilave edilir ve emeklilik yaş hadlerinden indirilir.

(3) 30/4/2008 (dahil) tarihinden önce sigortalı olanların; sigortalılık süresi, prim ödeme gün sayısı ve yaş gibi genel şartlara göre yaşlılık sigortasından aylığa hak kazanma koşullarının tespitinde; 506 sayılı Kanunun geçici 81 inci, 1479 sayılı Kanunun geçici 10 uncu (2926 sayılı Kanun kapsamındakiler de dahil), 2925 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddeleri esas alınır.

(4) 2008 yılı Ekim ayı başından önce Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olanlardan,

a) İlk defa sigortalı olduğu tarihte malul olanların Kanunun geçici 10 uncu,

b) Sakatlığı nedeniyle vergi indiriminden yararlananların 506 sayılı Kanunun geçici 87 ve Kanunun geçici 10 uncu,

c) Maden işyerlerinin yer altı işlerinde çalışanların Kanunun geçici 9 uncu,

maddeleri dikkate alınmak suretiyle yaşlılık aylığına hak kazanma koşulları belirlenir.

1.3. Yaşlılık aylığı başvurusu, istenecek belgeler ve aylığın başlangıcı

Yaşlılık aylığı başvurusu ve istenecek belgeler (Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği)

MADDE 56 – (1) Yaşlılık aylığı bağlanabilmesi için, sigortalının Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının;

a) (a) bendi kapsamında bulunması hâlinde, çalıştığı işten ayrıldıktan sonra,

b) (b) bendi kapsamında bulunması hâlinde, tarım işlerinde kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar hariç sigortalılığa esas faaliyetine son verip vermeyeceğini beyan ettikten sonra,

örneği Kurumca hazırlanacak tahsis talep dilekçesi ile Kuruma başvurması şarttır.

...

(4) Tahsis talep dilekçesine, sigortalının bir adet belgelik fotoğrafı ve Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılardan ilgili döneme ait aylık prim ve hizmet belgesi henüz Kuruma verilmemiş olanlar için sigortalı işten ayrılış bildirgesi eklenir.

(5) Kanunun 28 inci maddesinin; dördüncü fıkrasına göre, sigortalı olarak ilk defa çalışmaya başladığı tarihten önce Kanunun 25 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre malûl sayılmayı gerektirecek derecede hastalık veya özürlü bulunan, beşinci fıkrasına göre çalışma gücünü %40 ilâ %59 arasında kaybeden veya yedinci fıkrasına göre erken yaşlanan sigortalıların, bu durumlarını gösterir sağlık raporu almadan doğrudan yaşlılık aylığı talebinde bulunmaları hâlinde, öncelikle Kurumca yetkilendirilen sağlık kuruluşuna sevk edilerek, durumlarının tespitine esas sağlık kurulu raporunun temini yoluna gidilir. Kanunun yürürlük tarihinden önce sigortalı olup, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi

kapsamında sigortalı sayılanlara Kanunun 28 inci maddesinin üçüncü, dördüncü ve yedinci fıkralarındaki şartları yerine getirmeleri hâlinde yaşlılık aylığı bağlanır.

Tahsis talep tarihi (Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği)
MADDE 67 –

...

(2) Malûllük veya yaşlılık aylığı bağlanmasına hak kazandığı tarihin ayın son günü resmî tatil gününe veya hafta sonu tatiline rastlaması nedeniyle taleplerini Kuruma veremeyen sigortalıların, bu resmî tatil gününü takip eden ilk iş günü mesai bitimine kadar Kuruma verilen, taahhütlü, iadeli taahhütlü veya acele posta servisi olarak gönderilen talepleri, önceki ayın son günü verilmiş gibi kabul edilir.

(3) Aylığa hak kazanılmış ve aynı ay içinde olmak kaydıyla, tahsis talep tarihinden sonra işinden ayrılan veya işyerini kapatan sigortalıların tahsis talepleri de geçerli sayılır.

...

(6) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında geçen hizmetlerle birlikte Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamında yaşlılık, malûllük veya ölüm aylığı bağlanacağı durumlarda, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında geçen hizmetlerle ilgili prim ve prime ilişkin her türlü borçlar ödenmeden tahsis talebinde bulunulması hâlinde, tahsis talebi borçların ödendiği tarih itibarıyla geçerli sayılır.

(7) Tahsis talep tarihinde Kanunda yaşlılık aylığı için belirlenen yaş ve sigortalılık süresi şartlarından birini yerine getirememiş olan, ancak yerine getirilemeyen şartı tahsis talep tarihinden itibaren bir ay içinde yerine getiren sigortalının tahsis talebi, bu şartın yerine getirildiği tarih itibarıyla geçerli sayılır.

Yaşlılık aylığı başvurusu ve istenilecek belgeler (5510 Sayılı Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (a) ve (b) Bendi Kapsamında Sigortalı Olanlar ile Hak Sahiplerinin Tahsis İşlemlerine İlişkin Tebliğ)

MADDE 8 – (1) Yaşlılık aylığı bağlanması için sigortalının Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının;

a) (a) bendi kapsamında bulunması halinde, çalıştığı işten ayrıldıktan sonra,

b) (b) bendi kapsamında bulunması halinde, tarım işlerinde kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar hariç sigortalılığa esas faaliyetine son verip vermeyeceğini beyan ettikten sonra,

örneği Kurumca hazırlanan tahsis talep dilekçesi ile Kuruma başvurusu şarttır.

c) (b) bendine göre sigortalı sayılanların kendi sigortalılığı nedeniyle genel sağlık sigortası primi dahil, prim ve prime ilişkin her türlü borçlarının ödenmiş olması zorunludur.

(2) Tahsis talep tarihinde Kanunda yaşlılık aylığı için belirlenen yaş ve sigortalılık süresi şartlarından birini yerine getirmemiş olan, ancak, yerine getirilmeyen şartı tahsis talep tarihinden itibaren 1 ay içerisinde yerine getiren sigortalının tahsis talebi, bu şartın yerine getirildiği tarih itibarıyla geçerli sayılır.

(3) Tahsis talep dilekçesine, sigortalının bir adet belgelik fotoğrafı ile Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılardan ilgili döneme ait aylık prim ve hizmet belgesi henüz Kuruma verilmemiş olanlar için sigortalı işten ayrılış bildirgesi eklenir.

Yaşlılık aylığı bağlanacak sigortalılık halinin belirlenmesi ve aylığın başlangıcı (5510 Sayılı Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (a) ve (b) Bendi Kapsamında Sigortalı Olanlar ile Hak Sahiplerinin Tahsis İşlemlerine İlişkin Tebliğ)

MADDE 9 – (1) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinden birden fazlasına tabi olarak çalışan veya prim ödeyen sigortalıların yaşlılık aylığı bağlanmasına ilişkin talepleri, sigortalılık süresi içinde en fazla sigortalılığın geçtiği sigortalılık hali esas alınarak sonuçlandırılır. Sigortalılık hallerindeki hizmetlerin eşitliği halinde ise, eşit sigortalılık halinin sonuncusuna göre işlem yapılır.

(2) 2008 yılı Ekim ayı başından önce sigortalı olup, bu tarihten sonra aylık talebinde bulunanlardan, farklı sosyal güvenlik kurumlarına ya da Kanunda belirtilen sigortalılık hallerinden birden fazlasına tabi olanlara aylık bağlanmasında, Kanunla mülga 2829 sayılı Kanun hükümleri esas alınır.

(3) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen sigortalıların yaşlılık aylığı, yazılı istek tarihini takip eden aybaşından itibaren başlar.

(4) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının; (b) bendi kapsamında geçen hizmetlerle birlikte (a) veya (c) bentleri kapsamında yaşlılık aylığı bağlanacağı durumlarda, (b) bendi kapsamında geçen hizmetler prim ve prime ilişkin her türlü borçların ödendiği tarih itibariyle geçerli sayılır ve aylık, bu tarihi takip eden aybaşından itibaren başlar.

(5) Kanunun 28 inci maddesinin dördüncü ve beşinci fıkralarında belirtilen sigortalıların çalışma gücündeki kayıp oranları, yedinci fıkrasında belirtilen sigortalıların erken yaşlanma durumları ile sekizinci fıkrasındaki kadın sigortalıların malul çocuklarının sürekli bakıma muhtaç olup olmadığı Kurum Sağlık Kurulunca tespit edilir. Bunların Kurum Sağlık Kurulu kararlarına karşı itiraz başvurularının sonuçlandırılmasında, Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 54 üncü maddesinin birinci fıkrası ve 56 ncı madde hükümleri uygulanır.

(6) Yaşlılık aylığı bağlanması talebinde bulunan kadın sigortalılardan başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede malul çocuğu bulunanların, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra geçen prim gün sayılarının dörtte biri, prim gün sayıları toplamına eklenir ve eklenen bu süreler emeklilik yaş hadlerinden de indirilir.

1.4. Aylığın hesaplanması

Yaşlılık aylığının hesaplanması

MADDE 29- (Değişik: 17/4/2008-5754/17 md.)

4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamındaki sigortalılar ile aynı fıkranın (c) bendine göre bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra ilk defa sigortalı olarak çalışmaya başlayanların yaşlılık aylığı, aşağıdaki hükümlere göre belirlenecek ortalama aylık kazancı ile aylık bağlama oranının çarpımı sonucunda bulunan tutardır.

Ortalama aylık kazanç, sigortalının her yıla ait prime esas kazancının, kazancın ait olduğu yıldan itibaren aylık talep tarihine kadar geçen yıllar için, her yıl gerçekleşen güncelleme katsayısı ile güncellenerek bulunan kazançlar toplamının, itibarî hizmet süresi ile fiilî hizmet süresi zammı hariç toplam prim ödeme gün sayısına bölünmesi suretiyle hesaplanan ortalama günlük kazancın otuz katıdır.

Aylık bağlama oranı, sigortalının malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tâbi geçen toplam prim ödeme gün sayısının her 360 günü için % 2 olarak uygulanır. Bu hesaplamada 360 günden eksik süreler orantılı olarak dikkate alınır. Ancak aylık bağlama oranı % 90'ı geçemez.

28 inci maddenin dördüncü ve beşinci fıkralarına göre aylığa hak kazanan sigortalılar için hesaplanacak aylık bağlama oranı, prim ödeme gün sayısı 9000 günden az olanlar için çalışma gücü kayıp oranının 9000 gün prim ödeme gün sayısı ile çarpımı sonucu bulunan rakamın % 60'a bölünmesi suretiyle hesaplanan gün sayısına göre, % 50'yi geçmemek üzere üçüncü fıkra uyarınca tespit edilen orandır. Prim ödeme gün sayısı 9000 günden fazla olanlar için ise toplam prim ödeme gün sayısına göre aylık bağlama oranı belirlenir. Ancak, 4 üncü maddenin

birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılanlar için bu fıkrafta geçen 9000 prim gün sayısı 7200 gün, % 50 oranı da % 40 olarak uygulanır.

Yukarıdaki şekilde hesaplanan aylığın başlangıç tarihinin yılın ilk altı aylık dönemine rastlaması halinde 55 inci maddenin ikinci fıkrasına göre Ocak ödeme dönemi için gelir ve aylıklara uygulanan artış oranı kadar artırılarak, yılın ikinci altı aylık dönemine rastlaması halinde ise öncelikle Ocak ödeme dönemi, daha sonra Temmuz ödeme dönemi için gelir ve aylıklara uygulanan artış oranları kadar artırılarak, sigortalının aylık başlangıç tarihindeki aylığı hesaplanır.

1.5. Aylığın kesilmesi ve yeniden bağlanması

Yaşlılık aylığının başlangıcı, kesilmesi veya sosyal güvenlik destek primi ödenmesi

MADDE 30- 4 üncü maddenin birinci fıkrasının;

a) (a) ve (b) bentlerinde belirtilen sigortalılardan yaşlılık aylığına hak kazananlara, yazılı istek tarihinden sonraki,

b) **(Değişik: 17/4/2008-5754/18 md.)** (c) bendinde belirtilen sigortalılardan yaşlılık aylığına hak kazananlara, yetkili makamdan alınan emekliye sevk onayı üzerine görevleriyle ilişkisinin kesildiği tarihi takip eden,

c) **(Değişik: 17/4/2008-5754/18 md.)** (c) bendinde belirtilen sigortalılardan her ne şekilde olursa olsun görevinden ayrılmış ve daha sonra başka bir sigortalılık haline tabi olarak çalışmamış olanlar ile kontrol muayenesi sonucu aylığı kesilenlerden yaşlılık aylığına hak kazananlara ise istek tarihini takip eden,

ay başından itibaren aylık bağlanır.

Aylığın ödenmesine başlanacağı tarihte hastalık sigortasından geçici iş göremezlik ödeneği almakta olan sigortalının yaşlılık aylığı, geçici iş göremezlik ödeneği verilme süresinin sona erdiği tarihi takip eden ay başından başlar. Ancak, bağlanacak yaşlılık aylığı geçici iş göremezlik ödeneğinin aylık tutarından fazla ise, aradaki fark birinci fıkraya göre tespit edilecek tarihten başlanarak verilir.

(Değişik üçüncü fıkra: 17/4/2008-5754/18 md.) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra ilk defa sigortalı olan kişilerden yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra;

a) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi hariç olmak üzere bu Kanuna göre veya yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında çalışmaya başlayanların yaşlılık aylıkları, çalışmaya başladıkları tarihi takip eden ödeme dönemi başında kesilir. Bunlardan bu Kanuna tabi çalıştıkları süre zarfında 80 inci maddeye göre belirlenen prime esas kazançları üzerinden 81 inci madde gereğince kısa ve uzun vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortasına ait prim alınır. Yaşlılık aylığı kesilenlerden, işten ayrılarak veya işyerini kapatarak yeniden yaşlılık aylığı bağlanması için yazılı istekte bulunanlara ya da emekliye ayrılan veya sevk edilenlere, yazılı istek tarihini veya görevinden ayrıldığı tarihi takip eden ödeme döneminden itibaren yeniden yaşlılık aylığı hesaplanarak bağlanır. Yeni aylık, eski aylığın kesildiği tarihten sonra aylıklara yapılacak artışlar uygulanarak bu fıkrafta belirtilen aylık başlangıç tarihi itibarıyla bulunan tutarı ile emeklilik sonrası çalışmaya ait kısmi aylığın toplamından oluşur. Emeklilik sonrası çalışmaya ait kısmi aylık, talep tarihindeki emeklilik öncesi ve sonrası prim ödeme gün sayısı ve emeklilik sonrası çalışmaya ait prime esas kazançları üzerinden 29 uncu maddeye göre hesaplanan aylığın emeklilik sonrası prim ödeme gün sayısına orantılı bölümü kadardır.

...

Yaşlılık aylığının başlangıcı, kesilmesi ve yeniden bağlanması (Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği)

MADDE 57 – (1) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının;

a) (a) ve (b) bentlerinde belirtilen sigortalılardan yaşlılık aylığına hak kazananlara, yazılı istek tarihinden sonraki,

b) (c) bendinde belirtilen sigortalılardan yaşlılık aylığına hak kazananlara, yetkili makamdan alınan emekliye sevk onayı üzerine görevleriyle ilişkisinin kesildiği tarihi takip eden,

...

ay başından itibaren aylık bağlanır.

(2) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında geçen hizmetlerle birlikte Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamında aylık bağlanacağı durumlarda, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında geçen hizmetler, prim ve prime ilişkin her türlü borçların ödendiği tarih itibarıyla geçerli sayılır ve aylık bu tarihi takip eden ay başından itibaren başlar.

(3) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre sigortalı sayılanlardan kendi sigortalılığı nedeniyle genel sağlık sigortası primi dâhil, prim ve prime ilişkin her türlü borcu olanlardan talepte buldukları tarihteki borçları, Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile belirlenen, muhasebe kayıtlarından çıkarılacak tutarlar ve tahsil edilmeyecek alacaklara ilişkin miktar ve bu miktarın altında olanların aylıkları talep tarihini takip eden aybaşından başlar ve borçları ilk aylıklarından kesilerek tahsil edilir.

(4) Aylığa hak kazanma koşulları yerine gelmediği halde Kurum hatası nedeniyle yanlış aylık bağlandığının sonradan tespit edilmesi halinde, sigortalılara yersiz ödenen aylıkların tahsili yoluna gidilerek, aylığa hak kazanma koşullarının yerine geldiği tarihi takip eden aybaşından itibaren tahsis talep şartı aranmadan yeniden aylık bağlanır.

(5) 3201 sayılı Kanuna göre borçlananlar dahil tahsis talebinde buldukları tarihte işten ayrılma koşulunun gerçekleşmediğinin sonradan tespit edilmesi halinde, sigortalılara yersiz ödenen aylıkların tahsili yoluna gidilerek, işten ayrılma koşulunun yerine geldiği tarihi takip eden aybaşından itibaren işten ayrıldığı tarihe kadar geçen çalışmaları da dikkate alınarak tahsis talep şartı aranmaksızın aylık yeniden başlatılır.

(6) Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra ilk defa sigortalı olan kişilerden yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra;

a) Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin 4 numaralı alt bendi hariç olmak üzere Kanuna göre veya yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında çalışmaya başlayanların yaşlılık aylıkları, çalışmaya başladıkları tarihi,

b) 21/4/2005 tarih ve 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen kamu idarelerinde herhangi bir kadro, pozisyon ve görevde çalışmaya başlayanların, çalışmaya başladıkları tarihi,

c) Çalışma gücünün %40 ile %59 arasında kaybedilmesi nedeniyle yaşlılık aylığı alanların yapılan kontrol muayenesi sonucu, çalışma gücündeki kayıp oranının %40'ın altına düştüğünün anlaşılması hâlinde, bu durumun tespitine esas tutulan raporun tarihini,

takip eden ödeme dönemi başında yaşlılık aylığı kesilir.

(7) Yaşlılık aylığı kesilenlerden, sigortalılığa esas faaliyetine son vereceğini beyan edenler; işten ayrılarak veya işyerini kapatarak yeniden yaşlılık aylığı bağlanması için yazılı istekte bulunanlara ya da emekliye ayrılan veya sevk edilenlere, yazılı istek tarihini veya görevinden ayrıldığı tarihi takip eden ödeme döneminden itibaren yeniden yaşlılık aylığı bağlanır. Yeni aylık, Kanunun 30 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendine göre hesaplanır.

1.6. Yoklama işlemleri

Yoklama işlemlerinin kapsamı (Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği)

MADDE 74 – (1) Gelir ve aylık alma şartlarının devam etmesi ile ilgili olarak Kurumca yürütülecek işlemler;

...

c) Yaşlılık aylığı bağlananlar için; Kanun kapsamında sigortalı olmadıkları, yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında çalışmadıkları ile Kanun kapsamında sigortalı olmakla birlikte sosyal güvenlik destek primine tabi oldukları,

...

hususlarını kapsar.

(2) Gelir ve aylık sahiplerinin Kanun kapsamında sigortalı olup olmadıkları ile Kanuna göre başka bir gelir veya aylık alıp almadıkları Kurumun ve diğer kurum ve kuruluşların ilgili kayıtlarının belirli dönemlerle taranması ile tespit edilir.

(3) Türk Vatandaşı olmayan ve Kurumdan aylık veya gelir alan kişilerin aylık ve gelir alma şartlarının devam edip etmediği hususunun tespiti için Kurumca belge istenebilir.

2. YAŞLILIK/ EMEKLİLİK AYLIĞI (KAMU GÖREVLİLERİ İÇİN)

2.1. Ekim 2008'den sonra göreve başlayan Kamu Görevlileri

2.1.1. Yaşlılık Aylığı (İstekle ve Re'sen emeklilik)

Yaşlılık sigortasından sağlanan haklar ve yararlanma şartları (5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun)

Madde 28- Yaşlılık sigortasından sigortalıya sağlanan haklar şunlardır:

- a) Yaşlılık aylığı bağlanması.
- b) Toptan ödeme yapılması.

(Değişik ikinci fıkra: 17/4/2008-5754/16 md.) İlk defa bu Kanuna göre sigortalı sayılanlara;

a. Kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını doldurmuş olmaları ve en az 9000 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olması şartıyla yaşlılık aylığı bağlanır. Ancak, 4 üncü Maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılanlar için prim gün sayısı şartı 7200 gün olarak uygulanır.

b. (a) bendinde belirtilen yaş şartı;

- 1) 1/1/2036 ilâ 31/12/2037 tarihleri arasında kadın için 59, erkek için 61,
- 2) 1/1/2038 ilâ 31/12/2039 tarihleri arasında kadın için 60, erkek için 62,
- 3) 1/1/2040 ilâ 31/12/2041 tarihleri arasında kadın için 61, erkek için 63,
- 4) 1/1/2042 ilâ 31/12/2043 tarihleri arasında kadın için 62, erkek için 64,
- 5) 1/1/2044 ilâ 31/12/2045 tarihleri arasında kadın için 63, erkek için 65,
- 6) 1/1/2046 ilâ 31/12/2047 tarihleri arasında kadın için 64, erkek için 65,
- 7) 1/1/2048 tarihinden itibaren ise kadın ve erkek için 65,

olarak uygulanır. Ancak yaş hadlerinin uygulanmasında (a) bendinde belirtilen prim gün sayısı şartının doldurulduğu tarihte geçerli olan yaş hadleri esas alınır.

Sigortalılar, ikinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde yer alan yaş hadlerine 65 yaşını geçmemek üzere üç yıl eklenmek ve adlarına en az 5400 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olmak şartıyla da yaşlılık aylığından yararlanabilirler. (1)

Sigortalı olarak ilk defa çalışmaya başladığı tarihten önce 25 inci Maddenin ikinci fıkrasına göre malûl sayılmayı gerektirecek derecede hastalık veya özürü bulunan ve bu nedenle malûllük aylığından yararlanamayan sigortalılara, en az onbeş yıldan beri sigortalı bulunmak ve en az 3960 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olmak şartıyla yaşlılık aylığı bağlanır.

Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmet sunucularının sağlık kurullarınca usûlüne uygun düzenlenecek raporlar ve dayanağı tıbbî belgelerin incelenmesi sonucu, Kurum Sağlık Kurulunca çalışma gücündeki kayıp oranının;

a. % 50 ilâ % 59 arasında olduğu anlaşılan sigortalılar, en az 16 yıldan beri sigortalı olmaları ve 4320 gün,

b. % 40 ilâ % 49 arasında olduğu anlaşılan sigortalılar, en az 18 yıldan beri sigortalı olmaları ve 4680 gün,

malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olmak şartıyla ikinci fıkranın (a) bendindeki yaş şartları aranmaksızın yaşlılık aylığına hak kazanırlar. Bunlar 94 üncü Madde hükümlerine göre kontrol muayenesine tâbi tutulabilirler.

Bakanlıkça tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işlerinde sürekli veya münavebeli olarak en az 20 yıldan beri çalışan sigortalılar için ikinci fıkrada belirtilen yaş şartı 55 olarak uygulanır.

55 yaşını dolduran ve erken yaşlanmış olduğu tespit edilen sigortalılar, yaş dışındaki diğer şartları taşımaları halinde yaşlılık aylığından yararlanırlar.

(Ek fıkra: 17/4/2008-5754/16 md.) Emeklilik veya yaşlılık aylığı bağlanması talebinde bulunan kadın sigortalılardan başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede malûl çocuğu bulunanların, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra geçen prim ödeme gün sayılarının dörtte biri, prim ödeme gün sayıları toplamına eklenir ve eklenen bu süreler emeklilik yaş hadlerinden de indirilir.

(Değişik sekizinci fıkra: 17/4/2008-5754/16 md.) Yukarıdaki fıkralarda belirtilen yaşlılık aylıklarından yararlanabilmek için, 4 üncü Maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen sigortalının çalıştığı işten ayrıldıktan, (b) bendinde belirtilen sigortalının sigortalılığa esas faaliyete son verip vermeyeceğini beyan ettikten sonra yazılı istekte bulunmaları, 4 üncü Maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen sigortalıların ise istekleri üzerine yetkili makamdan emekliye sevk onayı alındıktan sonra ilişkilerinin kesilmesi şarttır.

4 üncü Maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sigortalılara yaşlılık aylığı bağlanabilmesi için ayrıca, yazılı talepte bulunduğu tarih itibarıyla genel sağlık sigortası primi dahil kendi sigortalılığı nedeniyle prim ve prime ilişkin her türlü borcunun olmaması zorunludur.

Bu Maddenin uygulamasına ilişkin usûl ve esaslar, Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Cumhurbaşkanlığı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ve Başbakanlık görevinde bulunanların aylıkları

Madde 43- Cumhurbaşkanı iken bu görevinden herhangi bir nedenle ayrılanlara, istekleri üzerine, müracaat tarihini takip eden ay başından itibaren, istek tarihinde Cumhurbaşkanına ödenmekte olan aylık ödeneğin % 40'ı oranında yaşlılık aylığı bağlanır.

Ancak, herhangi bir nedenle görevden ayrılan Cumhurbaşkanı, 28 inci Maddeye göre yaşlılık aylığına hak kazanıyorsa, 29 uncu Maddeye göre yaşlılık aylığı ayrıca hesaplanır ve aylıklardan yüksek olanı yaşlılık aylığı olarak bağlanır. 28 inci Maddeye göre aylığa hak kazanamaması halinde birinci fıkraya göre bağlanan aylığın tümü, 28 inci Maddeye göre aylığa hak kazanması halinde ve 29 uncu Maddeye göre hesaplanan aylık, birinci fıkraya göre bağlanan aylıktan düşükse aradaki fark, Hazineden tahsil edilir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı veya Başbakan iken bu görevinden herhangi bir nedenle ayrılanlara, istekleri üzerine, müracaat tarihini takip eden ay başından itibaren, istek tarihindeki Cumhurbaşkanına ödenmekte olan aylık ödeneğin % 40'ı esas alınarak Cumhurbaşkanına bağlanacak yaşlılık aylığının % 75'i oranında yaşlılık aylığı bağlanır.

Ancak herhangi bir nedenle görevden ayrılan Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı veya Başbakan, 28 inci Maddeye göre yaşlılık aylığına hak kazanıyorsa, 29 uncu Maddeye göre yaşlılık aylığı ayrıca hesaplanır ve aylıklardan yüksek olanı yaşlılık aylığı olarak bağlanır. 28 inci Maddeye göre aylığa hak kazanılmıyorsa üçüncü fıkraya göre bağlanan aylığın tümü, 28 inci Maddeye göre aylığa hak kazanılıyor ve 29 uncu Maddeye göre hesaplanan aylık, üçüncü fıkraya göre bağlanan aylıktan düşükse aradaki fark Hazineden tahsil edilir.

Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı veya Başbakan iken veya bu görevlerden ayrıldıktan sonra ölenlerin hak sahiplerine, bu Maddeye göre hesap edilen aylık 34 üncü Madde hükümlerine göre ölüm aylığı olarak bağlanır.

Bu Madde kapsamında bağlanan gelir ve aylıklar, 55 inci Maddenin ikinci fıkrası hükümlerine göre artırılır.

Bazı kamu görevlilerine yaşlılık aylığı bağlanacak haller

Madde 44- Bu Kanun hükümlerinin uygulanmasında bu Kanunun 4 üncü Maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılan bazı kamu görevlilerine yaşlılık aylığı bağlanmasına ilişkin aşağıdaki hükümler uygulanır:

a) 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 40 ıncı Maddesi gereğince yaş haddinden emekliye ayrılanlara 5400 gün prim ödeme gün sayısı olması halinde,

b) Özel kanunları gereğince kadrosuzluk nedeniyle emekliye sevk edilenlere yaş şartı aranmaksızın, prim ödeme gün sayısı 9000 gün olması halinde, yaşlılık aylığı bağlanır.

4 üncü Maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında olanlardan subay, astsubay, askerî memurlarla uzman jandarma ve uzman erbaşlar ahlâk noktasından hükümle veya yetersizlik ya da disiplin sebeplerinden dolayı sicilleri üzerine veyahut askerî mahkemelerce verilecek kararlar üzerine kurumlarınca re'sen, bunlar dışında kalanlar ise ahlâk ve yetersizlik sebeplerinden dolayı yönetmeliğine göre sicilleri üzerine kurumlarınca re'sen emekliye sevk edilenlere ise, 28 inci Maddenin ikinci ve üçüncü fıkrasında belirtilen yaş ve prim ödeme gün sayısını tamamlamaları halinde yaşlılık aylığı bağlanır.

Birinci fıkranın (a) ve (b) bentleri gereğince bağlanan yaşlılık aylıkları, 28 inci Maddenin ikinci ve üçüncü fıkrasında aranan yaş ve prim ödeme gün sayısı tamamlanmaya kadar bunları çalıştıran kamu idarelerinden tahsil edilir.

Sigortalılık hallerinin birleşmesi

Madde 53- (Değişik birinci fıkra: 13/2/2011-6111/33 md.) Sigortalının 4 üncü Maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde yer alan sigortalılık statüleri ile (c) bendinde yer alan sigortalılık statüsüne aynı anda tabi olacak şekilde Kanun kapsamına girmesi halinde öncelikle aynı Maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında, (a) ve (b) bentlerinde yer alan sigortalılık statülerine tabi olacak şekilde Kanun kapsamına girmesi halinde ise aynı Maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılır. Ancak, sigortalılık hallerinin çakışması nedeniyle Kanunun 4 üncü Maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalılığı esas alınanlar, yazılı talepte bulunmak ve Kanunun 82 nci Maddesine göre belirlenen prime esas kazanç alt sınırı ve üst sınırına ilişkin hükümler saklı olmak kaydıyla, esas alınmayan sigortalılık statüsü kapsamında talep tarihinden itibaren prim ödeyebilirler. Bu şekilde ödenen primler; iş kazası ve meslek hastalığı sigortasından sağlanan haklar yönünden, Kanunun 4 üncü Maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalılık statüsünde, kısa vadeli sigorta kollarından sağlanan diğer yardımlar ile uzun vadeli sigorta kollarından sağlanan yardımlar yönünden ise Kanunun 4 üncü Maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık statüsünde değerlendirilir. Bu fıkra hükümlerine göre ödeme talebinde bulunduğu halde ait olduğu ayı izleyen ayın sonuna kadar ödenmeyen primlerin ödenme hakkı düşer. 4 üncü Maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi ile aynı Maddenin birinci fıkrasının (b) bendindeki diğer sigortalılık statülerine aynı anda tabi olacak şekilde çalışılması durumunda, (b) bendinin (4) numaralı alt bendi dışındaki diğer sigortalılık durumu dikkate alınır.

(Ek fıkra: 17/4/2008-5754/33 md.) 4 üncü Maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sayılanlar, kendilerine ait veya ortak oldukları işyerlerinden dolayı, 4 üncü Maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı bildirilemezler.

(Ek fıkra: 17/4/2008-5754/33 md.) İsteğe bağlı sigortalı olanların 4 üncü Maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamına tabi olacak şekilde çalışmaya başlamaları halinde, bu Kanunun 51 inci Maddesinin üçüncü fıkrası saklı kalmak kaydıyla isteğe bağlı sigortalılık hali sona erer.

Sigortalının, 4 üncü Maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde yer alan sigortalılık halleri ile 5 inci Maddenin (a) ve (e) bentlerine tâbi sigortalılık hallerinin

çakışması halinde, 4 üncü Madde kapsamında sigortalı sayılır ve birinci fıkra hükmü uygulanır.

Birinci fıkra hükmü saklı olmak üzere sigortalının, bu Madde hükmüne göre sigortalı sayılması gereken sigortalılık halinden başka bir sigortalılık hali için prim ödemiş olması durumunda, ödenen primler birinci fıkraya göre esas alınan sigortalılık hali için ödenmiş ve esas alınan sigortalılık halinde geçmiş kabul edilir. ⁽¹⁾

(Değişik fıkra: 17/4/2008-5754/33 md.) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren ilk defa sigortalı sayılanlardan 4 üncü Maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinden birden fazlasına tabi olarak çalışmış olanların yaşlılık aylığı bağlanma taleplerinde, en fazla sigortalılığın geçtiği sigortalılık hali, hizmet sürelerinin eşit olması ile malûllük ve ölüm halleri ile yaş haddinden re'sen emekli olma, süresi kanunla belirlenen vazifelere atanma veya seçilme ve bağlı oldukları sigortalılık halinin kanunla değiştirilmesi durumunda ise son sigortalılık hali esas alınır.

Gelir ve aylıkların düzeltilmesi, yükseltilmesi, alt sınırı, ödenmesi ve yoklama işlemleri

Madde 55- Bu Kanuna göre gelir veya aylık bağlanan sigortalı ile hak sahibi kişilerin durumlarının, kendilerine veya başka hak sahiplerine bağlanmış bulunan gelir veya aylık tutarının düzeltilmesini gerektirir bir şekilde değişmesi halinde gelir veya aylık tutarları, değişikliğin meydana geldiği tarihten sonraki ödeme dönemi başından başlanarak yeni duruma göre düzeltilir.

(Değişik: 17/4/2008-5754/35 md.) Bu Kanuna göre bağlanan gelir ve aylıklar, her yılın Ocak ve Temmuz ödeme tarihlerinden geçerli olmak üzere, bir önceki altı aylık döneme göre Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan en son temel yıllık tüketici fiyatları genel indeksindeki değişim oranı kadar artırılarak belirlenir.

(Ek: 17/4/2008-5754/35 md.) Bu Kanuna göre sigortalıya bağlanacak aylıklar ile ölen sigortalının hak sahiplerinin aylıklarının hesabına esas tutar, çalışma sürelerindeki her yıl için 82 nci Maddeye göre tespit edilen prime esas günlük kazanç alt sınırları dikkate alınarak, talep veya ölüm yılına ait Ocak ayı itibarıyla 29 uncu Maddenin ikinci fıkrasına göre belirlenen ortalama aylık kazancın % 35'inden, sigortalının bakmakla yükümlü olduğu eşi veya çocuğu varsa % 40'ından az olamaz. Hak sahibi kimselerin aylıkları; hak sahibi bir kişi ise bu fıkraya göre hesaplanan alt sınır aylığının % 80'inden, hak sahibi iki kişi ise % 90'ından az olamaz. Uluslararası sosyal güvenlik sözleşmeleri gereğince bağlanan kısmı aylıklar için bu fıkra hükümleri uygulanmaz.

(Ek: 17/4/2008-5754/35 md.) 4 üncü Maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılar için ayrı ayrı olmak üzere, malûllük sigortasından dosya bazında her yıl bağlanan aylıkların aylık başlangıç tarihinin ait olduğu yılın Ocak ayı itibarıyla yıl içine ait artışlar uygulanmaksızın hesaplanacak tutarları, yaşlılık sigortasından bir önceki yılın son ödeme ayında söz konusu sigortalılar için ayrı ayrı dosya bazında ödenen en düşük yaşlılık aylığından az olamaz.

(Ek: 17/4/2008-5754/35 md.) İş kazası veya meslek hastalığı sonucu başka birinin sürekli bakımına muhtaç duruma gelen sigortalı için bu Kanunun 19 uncu Maddesine göre hesaplanacak sürekli iş göremezlik geliri, 82 nci Maddeye göre tespit edilen prime esas kazanç alt sınırının aylık tutarının %85'inden az olamaz.

...

Yaşlılık aylığından yararlanma (Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği)

Madde 55 – (1) Sigortalılara, Kanunun 28, 43 ve 44 üncü Maddeleri ile geçici 6 ncı Maddesinin yedinci fıkrasında belirtilen şartlarla yaşlılık aylığı bağlanır.

(2) Kanununun 4 üncü Maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinden birden fazlasına tabi olarak çalışan veya prim ödeyen sigortalıların yaşlılık aylığı bağlanmasına ilişkin talepleri, sigortalılık süresi içinde en fazla sigortalılığının geçtiği sigortalılık hâli esas alınarak sonuçlandırılır. Sigortalılık hâllerindeki hizmet sürelerinin eşit olması ile yaş haddinden re'sen emekli olma, süresi kanunla belirlenen vazifelere atanma veya seçilme ve bağlı oldukları sigortalılık hâlinin kanunla değiştirilmesi durumunda ise son sigortalılık hâli esas alınır.

(3) Kanununun 28 inci Maddesinin dördüncü ve beşinci fıkralarında belirtilen sigortalıların çalışma gücündeki kayıp oranları, yedinci fıkrasında belirtilen sigortalıların erken yaşlanma durumları ile sekizinci fıkrasında belirtilen çocukların başkasının sürekli bakımına muhtaçlık durumları Kurum Sağlık Kurulunca tespit edilir. Bunların Kurum Sağlık Kurulu kararlarına karşı itiraz başvurularının sonuçlandırılmasında, bu Yönetmeliğin 50 nci Maddesinin birinci fıkrası ve 52 nci Madde hükümleri uygulanır.

(4) Cumhurbaşkanlığı görevinde bulunduktan sonra her ne sebeple olursa olsun anılan Makamdan ayrılanlara, istekleri üzerine, müracaat tarihini takip eden aybaşından itibaren, istek tarihindeki Cumhurbaşkanına ödenmekte olan aylık ödeneğin %40'ı yaşlılık aylığı olarak bağlanır.

(5) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı veya Başbakan iken her ne sebeple olursa olsun görevlerinden ayrılanlara, istekleri üzerine, müracaat tarihini takip eden ay başından itibaren, istek tarihindeki Cumhurbaşkanına bağlanacak yaşlılık aylığının %75'i oranında yaşlılık aylığı bağlanır.

(6) 4 üncü ve 5 inci fıkralarda belirtilenlerin ayrıca bu Kanuna tabi sigortalı çalışmalarından dolayı yaşlılık aylığına hak kazanamamaları hâlinde aylığın tamamı, hak kazanıyorlar ve bağlanacak yaşlılık aylığı belirtilen görevlerden dolayı bağlanan aylıktan düşük ise aradaki fark en geç ödemenin yapıldığı tarihi takip eden iki ay içinde Hazine'den tahsil edilir.

(7) Kanununun 4 üncü Maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılanlardan;

a) 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 40 ıncı Maddesi gereğince yaş haddinden emekliye ayrılanlara 5400,

b) Kadrosuzluk nedeniyle emekliye sevk edilenlere yaş şartı aranmaksızın 9000, prim ödeme gün sayısı olması hâlinde yaşlılık aylığı bağlanır.

(8) Kurumlarınca sicilleri nedeniyle veya askerî mahkemelerce verilecek kararlar ya da ahlak ve yetersizlik sebeplerinden dolayı re'sen emekliye sevk edilenlere, Kanununun 28 inci Maddesinin ikinci ve üçüncü fıkrasında belirtilen yaş ve prim ödeme gün sayısını tamamlamaları hâlinde yaşlılık aylığı bağlanır.

(9) 7 nci fıkraya göre bağlanacak yaşlılık aylıkları, Kanununun 28 inci Maddesinin ikinci ve üçüncü fıkrasında aranan yaş ve prim ödeme gün sayısı tamamlanıncaya kadar bunları çalıştıran kamu idarelerinden en geç ödemenin yapıldığı tarihi takip eden iki ay içinde tahsil edilir.

Yaşlılık aylığına hak kazanma koşulları (Kamu Görevlilerinin Tahsis Yardımlarına İlişkin Tebliği)

Madde 8 – (1) 30/4/2008 (hariç) tarihinden sonra sigortalı olup;

a) Kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını doldurmuş olanlardan en az 9000 gün,

b) Bu fıkranın (a) bendinde belirtilen yaş hadlerine 65 yaşı geçmemek üzere, üç yıl eklenmesi ve adlarına en az 5400 gün,

c) 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 40 ıncı Maddesi gereğince yaş haddinden emekliye ayrılanlara 5400 gün,

ç) Özel kanunları gereğince kadrosuzluk nedeniyle emekliye sevk edilenlere yaş şartı aranmaksızın 9000 gün,

malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olması,

d) Yaş hadlerinin uygulanmasında Kanunun 28 inci Maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen prim gün sayısı şartının doldurulduğu ve aynı fıkranın (b) bendinde belirtilen tarihlerde geçerli olan yaş hadlerinin esas alınması,

şartıyla yaşlılık aylığı bağlanır.

(2) Kanunun 28 inci Maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları dışındaki diğer fıkralarda yer alan Kamu görevlilerinden Kanunun yürürlük tarihinden sonra, ilk defa sigortalı olanların, Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmet sunucularının sağlık kurullarınca usûlüne uygun düzenlenecek raporlar ve dayanağı tıbbî belgelerin incelenmesi sonucu, Kurum Sağlık Kurulunca çalışma gücündeki kayıp oranının;

a) % 50 ilâ % 59 arasında olduğu anlaşılan sigortalılar, en az 16 yıldan beri sigortalı olmaları ve 4320 gün,

b) % 40 ilâ % 49 arasında olduğu anlaşılan sigortalılar, en az 18 yıldan beri sigortalı olmaları ve 4680 gün,

malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olmak şartıyla bu Maddenin birinci fıkrasının (a) bendindeki yaş şartları aranmaksızın yaşlılık aylığına hak kazanırlar.

(3) Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra ilk defa kamu görevlisi olanlardan;

a) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işlerinde sürekli veya münavebeli olarak en az 20 yıldan beri çalışanlar için yaş şartı 55 olarak uygulanır.

b) 55 yaşını dolduran ve erken yaşlanmış olduğu tespit edilenler, yaş dışındaki diğer şartları taşımaları halinde yaşlılık aylığından yararlanır.

(4) Kurum Sağlık Kurulunca başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede malul çocuğu olduğuna karar verilen kadın sigortalıların, Kanunun yürürlük tarihinden sonra geçen prim gün sayılarının 1/4 oranı, sigortalının prim gün sayısına ilave edilir ve bu süre emeklilik yaş hadlerinden indirilir.

2.1.2. Yaşlılık (Emekli) Aylıklarının başlangıcı ve kesilmesi

Yaşlılık aylığının başlangıcı, kesilmesi veya sosyal güvenlik destek primi ödenmesi (5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun)

Madde 30- 4 üncü Maddenin birinci fıkrasının;

a) (a) ve (b) bentlerinde belirtilen sigortalılardan yaşlılık aylığına hak kazananlara, yazılı istek tarihinden sonraki,

b) (Değişik: 17/4/2008-5754/18 md.) (c) bendinde belirtilen sigortalılardan yaşlılık aylığına hak kazananlara, yetkili makamdan alınan emekliye sevk onayı üzerine görevleriyle ilişkisinin kesildiği tarihi takip eden,

c) (Değişik: 17/4/2008-5754/18 md.) (c) bendinde belirtilen sigortalılardan her ne şekilde olursa olsun görevinden ayrılmış ve daha sonra başka bir sigortalılık haline tabi olarak çalışmamış olanlar ile kontrol muayenesi sonucu aylığı kesilenlerden yaşlılık aylığına hak kazananlara ise istek tarihini takip eden,

ay başından itibaren aylık bağlanır.

Aylığın ödenmesine başlanacağı tarihte hastalık sigortasından geçici iş göremezlik ödeneği almakta olan sigortalının yaşlılık aylığı, geçici iş göremezlik ödeneği verilme süresinin sona erdiği tarihi takip eden ay başından başlar. Ancak, bağlanacak yaşlılık aylığı geçici iş göremezlik ödeneğinin aylık tutarından fazla ise, aradaki fark birinci fıkraya göre tespit edilecek tarihten başlanarak verilir.

(Değişik üçüncü fıkra: 17/4/2008-5754/18 md.) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra ilk defa sigortalı olan kişilerden yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra;

a) 4 üncü Maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi hariç olmak üzere bu Kanuna göre veya yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında çalışmaya başlayanların yaşlılık aylıkları, çalışmaya başladıkları tarihi takip eden ödeme dönemi başında kesilir. Bunlardan bu Kanuna tabi çalıştıkları süre zarfında 80 inci Maddeye göre belirlenen prime esas kazançları üzerinden 81 inci Madde gereğince kısa ve uzun vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortasına ait prim alınır. Yaşlılık aylığı kesilenlerden, işten ayrılarak veya işyerini kapatarak yeniden yaşlılık aylığı bağlanması için yazılı istekte bulunanlara ya da emekliye ayrılan veya sevk edilenlere, yazılı istek tarihini veya görevinden ayrıldığı tarihi takip eden ödeme döneminden itibaren yeniden yaşlılık aylığı hesaplanarak bağlanır. Yeni aylık, eski aylığın kesildiği tarihten sonra aylıklara yapılacak artışlar uygulanarak bu fıkroda belirtilen aylık başlangıç tarihi itibarıyla bulunan tutarı ile emeklilik sonrası çalışmaya ait kısmi aylığın toplamından oluşur. Emeklilik sonrası çalışmaya ait kısmi aylık, talep tarihindeki emeklilik öncesi ve sonrası prim ödeme gün sayısı ve emeklilik sonrası çalışmaya ait prime esas kazançları üzerinden 29 uncu Maddeye göre hesaplanan aylığın emeklilik sonrası prim ödeme gün sayısına orantılı bölümü kadardır.

b) 4 üncü Maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi hariç olmak üzere diğer alt bentlerine tabi çalışmaya başlayanlardan aylıklarının kesilmemesi için yazılı istekte bulunanların yaşlılık aylıklarının ödenmesine devam edilir. Bunlardan, almakta oldukları aylıklarının % 15'i oranında sosyal güvenlik destek primi kesilir. Ancak kesilecek olan bu tutar, 4 üncü Maddenin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalılara ilgili yılın Ocak ayında ödenen en yüksek yaşlılık aylığından alınabilecek sosyal güvenlik destek priminden fazla olamaz. Bu sigortalılardan ayrıca kısa vadeli sigorta kolları primi alınmaz. Sosyal güvenlik destek primine tabi olanların primleri, aylıklarından kesilmek suretiyle tahsil edilir. Sosyal güvenlik destek primi ödenmiş veya bildirilmiş süreler bu Kanuna göre malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları prim ödeme gün sayısına ilâve edilmez, 31 inci ve 36 ncı Madde hükümlerine göre toptan ödeme yapılmaz.

(Mülga dördüncü fıkra: 17/4/2008-5754/18 md.)

(Değişik beşinci fıkra: 17/4/2008-5754/18 md.) 4 üncü Maddenin birinci fıkrasının (b) bendine tabi faaliyete başladığı için üçüncü fıkranın (a) bendine göre yaşlılık aylığı kesilenler, 4 üncü Maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılıkları devam ettiği süre içinde bu Maddenin üçüncü fıkrasının (b) bendi hükümlerinin uygulanmasını; (b) bendi hükümlerine göre sosyal güvenlik destek primine tabi olanlar ise haklarında üçüncü fıkranın (a) bendi hükümlerinin uygulanmasını isteyebilirler.

Yaşlılık aylığının başlangıcı, kesilmesi ve yeniden bağlanması (Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği)

Madde 57 – (1) Kanunun 4 üncü Maddesinin birinci fıkrasının;

a) (a) ve (b) bentlerinde belirtilen sigortalılardan yaşlılık aylığına hak kazananlara, yazılı istek tarihinden sonraki,

b) (c) bendinde belirtilen sigortalılardan yaşlılık aylığına hak kazananlara, yetkili makamdan alınan emekliye sevk onayı üzerine görevleriyle ilişkisinin kesildiği tarihi takip eden,

c) (c) bendinde belirtilen sigortalılardan her ne şekilde olursa olsun görevinden ayrılmış ve daha sonra başka bir sigortalılık hâline tabi olarak çalışmamış olanlar ile kontrol muayenesi sonucu aylığı kesilenlerden yaşlılık aylığına hak kazananlara ise istek tarihini takip eden,

ay başından itibaren aylık bağlanır.

(2) Kanunun 4 üncü Maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında geçen hizmetlerle birlikte Kanunun 4 üncü Maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamında aylık

bağlanacağı durumlarda, Kanunun 4 üncü Maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında geçen hizmetler, prim ve prime ilişkin her türlü borçların ödendiği tarih itibarıyla geçerli sayılır ve aylık bu tarihi takip eden ay başından itibaren başlar.

(3) Kanunun 4 üncü Maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre sigortalı sayılanlardan kendi sigortalılığı nedeniyle genel sağlık sigortası primi dâhil, prim ve prime ilişkin her türlü borcu olanlardan talepte buldukları tarihteki borçları, Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile belirlenen, muhasebe kayıtlarından çıkarılacak tutarlar ve tahsil edilmeyecek alacaklara ilişkin miktar ve bu miktarın altında olanların aylıkları talep tarihini takip eden aybaşından başlar ve borçları ilk aylıklarından kesilerek tahsil edilir.

(4) Aylığa hak kazanma koşulları yerine gelmediği halde Kurum hatası nedeniyle yanlış aylık bağlandığının sonradan tespit edilmesi halinde, sigortalılara yersiz ödenen aylıkların tahsili yoluna gidilerek, aylığa hak kazanma koşullarının yerine geldiği tarihi takip eden aybaşından itibaren tahsis talep şartı aranmadan yeniden aylık bağlanır.

(5) 3201 sayılı Kanuna göre borçlananlar dahil tahsis talebinde buldukları tarihte işten ayrılma koşulunun gerçekleşmediğinin sonradan tespit edilmesi halinde, sigortalılara yersiz ödenen aylıkların tahsili yoluna gidilerek, işten ayrılma koşulunun yerine geldiği tarihi takip eden aybaşından itibaren işten ayrıldığı tarihe kadar geçen çalışmalarını da dikkate alınarak tahsis talep şartı aranmaksızın aylık yeniden başlatılır.

(6) Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra ilk defa sigortalı olan kişilerden yaşlılık aylığı bağlandıktan sonra;

a) Kanunun 4 üncü Maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin 4 numaralı alt bendi hariç olmak üzere Kanuna göre veya yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında çalışmaya başlayanların yaşlılık aylıkları, çalışmaya başladıkları tarihi,

b) 21/4/2005 tarih ve 5335 sayılı Kanunun 30 uncu Maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen kamu idarelerinde herhangi bir kadro, pozisyon ve görevde çalışmaya başlayanların, çalışmaya başladıkları tarihi,

c) Çalışma gücünün %40 ile %59 arasında kaybedilmesi nedeniyle yaşlılık aylığı alanların yapılan kontrol muayenesi sonucu, çalışma gücündeki kayıp oranının %40'ın altına düştüğünün anlaşılması hâlinde, bu durumun tespitine esas tutulan raporun tarihini,

takip eden ödeme dönemi başında yaşlılık aylığı kesilir.

(7) Yaşlılık aylığı kesilenlerden, sigortalılığa esas faaliyetine son vereceğini beyan edenler; işten ayrılarak veya işyerini kapatarak yeniden yaşlılık aylığı bağlanması için yazılı istekte bulunanlara ya da emekliye ayrılan veya sevk edilenlere, yazılı istek tarihini veya görevinden ayrıldığı tarihi takip eden ödeme döneminden itibaren yeniden yaşlılık aylığı bağlanır. Yeni aylık, Kanunun 30 uncu Maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendine göre hesaplanır.

Sosyal güvenlik destek primine tabi olarak çalışma

Madde 58 – (1) Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra;

a) İlk defa Kanunun 4 üncü Maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bendi kapsamında sigortalı olup, yaşlılık aylığı alanlardan, Kanunun 4 üncü Maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışmaya başlayanların, yaşlılık aylıklarının kesilmemesi için yazılı istekte bulunanların yaşlılık aylıklarının ödenmesine devam edilir.

b) İlk defa Kanunun 4 üncü Maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bendi kapsamında sigortalı olup, Kanunun 4 üncü Maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çalışanlardan, sigortalılık faaliyetine son vermeyeceğini beyan ettikten sonra yazılı istekte bulunanlara yaşlılık aylığı bağlanır.

(2) Birinci fıkranın (a) ve (b) bentleri kapsamında olanlardan, tarımsal faaliyetlerde kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar hariç, almakta oldukları veya bağlanacak yaşlılık aylıklarının %15'i oranında sosyal güvenlik destek primi kesilir. Yaşlılık aylığından kesilecek olan bu tutar, Kanunun 4 üncü Maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi sigortalılara

ilgili yılın Ocak ayında ödenen en yüksek yaşlılık aylığından alınabilecek sosyal güvenlik destek priminden fazla olamaz.

(3) Kanunun 4 üncü Maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında olup, aylıklarından sosyal güvenlik destek primi kesilen sigortalılardan ayrıca kısa vadeli sigorta kolları primi alınmadığından bunlara bu sigorta kollarından sağlanan yardımlar yapılmaz. Sosyal güvenlik destek primine tabi olanların primleri, aylıklarından kesilmek suretiyle tahsil edilir.

(4) Kanunun 4 üncü Maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine tabi faaliyete başladığı için Kanunun 30 uncu Maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendine göre yaşlılık aylığı kesilenler, tercihlerini sosyal güvenlik destek primine tabi olma yönünde, sosyal güvenlik destek primine tabi olanlar ise tüm sigorta kollarına tabi olma yönünde değiştirebilirler.

(5) Kanunun 30 uncu Maddesinin beşinci fıkrası gereğince tercih değişikliği talebinde bulunanların bu değişikliğe ilişkin talepleri, örneği Kurumca hazırlanacak sigorta kolu tercih bildirimini ile alınır. Bunlardan tüm sigorta kollarına tabi olmak isteyenlerin aylıkları, bildirim Kurum kayıtlarına geçtiği tarihi izleyen ödeme dönemi başında kesilir. Sosyal güvenlik destek primine tabi olmak isteyenlerin aylıkları ise, bildirim Kurum kayıtlarına geçtiği tarihi takip eden ödeme döneminden itibaren Kanunun 30 uncu Maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi gereğince yeniden hesaplanmak suretiyle başlatılır.

Yoklama işlemleri (Gelir/Aylık Ödeme ve Yoklama İşlemleri Hakkında Tebliği)

Madde 6 – (1) Gelir veya aylık almakta iken ölen yada gerekli koşulları kaybedenlerin zamanında belirlenerek, öncelikle bunlar adına yapılan ödemelerin durdurulması, daha sonra da gelir/aylığın kesilerek varsa yersiz ödemelerin geri alınması amacıyla bu Maddenin ikinci fıkrasında belirtilen usul ve esaslar dahilinde yoklama işlemleri yapılır.

(2) Gelir/ aylık alanlar için gelir/aylık alma şartlarının devam edip etmediği;

a) Sürekli iş göremezlik geliri alanlar için, sürekli iş göremezlik durumlarının devam ettiği,

...

c) Yaşlılık sigortasından aylık bağlananlar için Kanun kapsamında veya yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında çalışmadıkları ile Kanun kapsamında sigortalı olmakla birlikte sosyal güvenlik destek primine tabi oldukları,

ç) Sigortalı ve hak sahiplerinin hayatta oldukları,

...

hususları, Kurumca yürütülecek yoklama işlemleri ile tespit edilir.

2.1.3. Yaşlılık Toptan Ödemesi

Yaşlılık toptan ödemesi ve ihya (5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun)

Madde 31- (Değişik: 17/4/2008-5754/19 md.) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının; (a) ve (b) bentleri kapsamındaki sigortalılar ile bu Kanuna göre ilk defa (c) bendi kapsamında sigortalı olanlardan, herhangi bir nedenle çalıştığı işten ayrılan veya işyerini kapatan ve yaşlılık aylığı bağlanması için gerekli yaş şartını doldurduğu halde malûllük ve yaşlılık aylığı bağlanmasına hak kazanamayan sigortalıya, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamında ise kendi adına bildirilen, (b) bendi kapsamında ise ödediği malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinin her yıla ait tutarı, primin ait olduğu yıldan itibaren yazılı istek tarihine kadar geçen yıllar için, her yılın gerçekleşen güncelleme katsayısı ile güncellenerek toptan ödeme şeklinde verilir.

Bu Kanuna göre toptan ödeme yapılarak hizmetleri tasfiye edilmiş bulunanlardan, yeniden bu Kanuna tabi olarak malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olanlar, yazılı

olarak müracaat etmeleri halinde, aldıkları toptan ödemenin ödeme tarihi ile yazılı istek tarihi arasında geçen yıllar için her yılın gerçekleşen güncelleme katsayısı ile güncellenerek bulunan tutarın ilgiliye tebliğ tarihini takip eden ayın sonuna kadar ödemeleri halinde, bu hizmetler ihya edilerek bu Kanunun uygulanmasında dikkate alınır.

Yaşlılık toptan ödemesi ve ihyası (Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği)

Madde 59 – (1) Yaşlılık toptan ödemesi, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının; (a) ve (b) bentleri kapsamındaki sigortalılar ile ilk defa (c) bendi kapsamında sigortalı olanlardan, herhangi bir nedenle çalıştığı işten ayrılan, işyerini kapatan veya devredenlerden Kanunun 28 inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen yaş şartını doldurduğu hâlde malûllük ve yaşlılık aylığı bağlanmasına hak kazanamayan sigortalıya örneği Kurumca hazırlanan dilekçe ile Kuruma başvurusu hâlinde yapılır.

(2) Dilekçeye; Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bendi kapsamındaki sigortalılardan ilgili döneme ait aylık prim ve hizmet belgesi, henüz Kuruma verilmemiş olanlar için sigortalı işten ayrılış bildirgesi, sigortalılığına esas faaliyetine son vereceğini beyan eden Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılar için de sigortalı işten ayrılış bildirgesi eklenir.

(3) Toptan ödeme tutarı, malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primleri güncelleme katsayısı ile güncellenerek hesaplanır. Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bendi kapsamındaki sigortalıların kendisinin ve işverenlerinin, (b) bendi kapsamındaki sigortalının ise kendisinin ödediği malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinin her yıla ait tutarı, primin ait olduğu yıldan itibaren yazılı istek tarihine kadar geçen yıllar için, her yılın gerçekleşen güncelleme katsayısı ile güncellenerek toptan ödeme şeklinde verilir.

(4) Toptan ödeme yapılarak hizmetleri tasfiye edilmiş bulunanlardan, yeniden Kanuna tabi olarak veya isteğe bağlı sigortaya devam ederek malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olanların, yazılı müracaat ederek, aldıkları toptan ödemenin ödeme tarihi ile yazılı istek tarihi arasında geçen yıllar için güncellenerek bulunan tutarın ilgiliye tebliğ tarihini takip eden ayın sonuna kadar ödenmesi hâlinde, bu hizmetleri ihya edilir.

Yaşlılık sigortasından sağlanan yardımlar (Kamu Görevlilerinin Tahsis Yardımlarına İlişkin Tebliği)

Madde 7 – (1) Kamu görevlilerine, yaşlılık sigortasından, yaşlılık aylığı ve yaşlılık toptan ödemesi yapılır

Yaşlılık aylığı başvurusu, istenilecek belgeler ve sonuçlandırılması

Madde 11 – (1) Yaşlılık toptan ödemesi, kamu görevlilerinden Kanunun yürürlük tarihinden sonra ilk defa sigortalı olanlardan, yaşlılık aylığı bağlanması için gerekli yaş şartını doldurduğu halde malullük ve yaşlılık aylığı bağlanmasına hak kazanamayan sigortalıya yapılır.

(2) Yaşlılık toptan ödemesi yapılması için Kuruma yazılı olarak başvuruda bulunan sigortalılardan gerekli durumlarda ilgili döneme ait hizmet belgesi henüz Kuruma verilmemiş olanlar için işten ayrılış bildirgesi istenir.

2.2. Ekim 2008 den önce göreve başlayanlar Kamu Görevlileri (İştirakçiler)

2.2.1. 5434 Sayılı Kanuna Göre Emekli Aylığı

Emekli Aylığı Bağlanacak Haller(5434 Sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun)

Madde 39 – Emekli aylığı aşağıdaki hallerde bağlanır:

a) Cumhurbaşkanlığında bulunanların bu yerlerden ayrılışlarında istekleri üzerine;
b) (Değişik birinci paragraf: 25/8/1999 - 4447/23 md.) 25 fiili hizmet yılını dolduran iştirakçilerden kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını dolduranların istekleri üzerine,

Seçilmiş belediye reisleri ve vilayetlerin daimi komisyon azaları hariç olmak üzere, 30 hizmet yılını tamamlamış olanlar kurumlarınca lüzum görüldüğünde yaş kaydı aranmaksızın re'sen,

(Üçüncü paragraf mülga: 21/4/2005 – 5335/29 md.)

Subay ve askeri memurlarla gedikli subay ve gedikli erbaşların harbe hazırlık devresinde istekleriyle emekliye ayrılma muameleleri, durumun aydınlanmasına ve tehlikenin geçmesine kadar geri bırakılabilir. Bu devrenin başladığı ve bittiği tarihler İcra Vekilleri Heyetince tesbit edilir.

(Dördüncü fıkra mülga: 7/2/1969- 1101/2 md.)

(Beşinci fıkra iptal: Anayasa Mah.nin 30/1/1963 tarih ve E.1962/262, K. 1963/21 Sayılı Kararı ile.)

c) (Değişik: 25/8/1999 - 4447/23 md.) İştirakçilerden 40 ncı Madde gereğince haklarında yaş haddi hükümleri uygulanacak olanlar kurumlarınca re'sen veya (61) yaşını doldurduklarında istekleri üzerine;

ç) (Değişik: 25/8/1999 - 4447/23 md.) 87 nci Maddenin (a, b, c, d, e, g, h, i, j ve m) fıkralarında gösterilenlerden 25 fiili hizmet yılını dolduran iştirakçilerden kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını dolduranların istekleri üzerine,

d) (Değişik: 25/8/1999 - 4447/23 md.) 88 inci Madde gereğince emekli kesenekleri geri verilememiş olanların (61) yaşını doldurmalarında istekleri üzerine ve (b) fıkrasındaki durumda iseler re'sen;

e) Subay ve askeri memurlarla, gedikli subay ve gedikli erbaşların ahlak noktasından hüküm ile veya yetersizlik veya disiplin sebeplerinden dolayı sicilleri üzerine veyahut askeri mahkemelerce verilecek kararlar üzerine kurumlarınca resen;

f) (e) fıkrasında yazılı olanlar dışındakiler ahlak ve yetersizlik sebeplerinden dolayı yönetmeliğine göre sicilleri üzerine kurumlarınca resen;

g) (Değişik: 9/7/1953 - 6122/1 md.) Belediye reisleri ile vilayetlerin daimi komisyonu azalarının bu yerlerde iken (b) fıkrasında yazılı duruma girmelerinde istekleri üzerine;

h) (Ek: 3/7/1975 - 1922/1 md.; Mülga: 20/2/1992 - 3774/6 Md.)

i) (Ek: 3/7/1975 - 1922/1 md.; Mülga: 20/2/1992 - 3774/6 Md.)

j) (Ek: 13/11/1981-2559/3 md.; Değişik:21/4/2005 – 5335/3 md.) Göreve girişlerinde, Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmeliğe uygun olarak alınmış ve raporda sakatlık oranı en az % 40 olanlardan fiili hizmeti 15 yıl olanların istekleri üzerine,

k) (Ek: 13/6/1994 - KHK - 546/1 md.; İptal: Ana. Mah.'nin 21/7/1994 tarih ve E. 1994/67, K. 1994/64-2 sayılı Kararı ile.)

Değişik paragraf - (Değişik: 25/8/1999 - 4447/23 md.) Emekli aylığı bağlanabilmesi için yukardaki (c ve d) fıkralarında yazılı hallerde ilgililerin fiili hizmet müddetlerinin 15 yılı, (e ve f) fıkralarında yazılı hallerde de 25 yılı doldurmuş olmaları şarttır. (b) fıkrasının ikinci paragrafı ile (27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu gereğince kadrosuzluk nedeniyle emekliye sevk edilenler hariç) (d,e ve f) fıkraları kapsamına girenlere 61 yaşını doldurmadan emekli aylığı bağlanmaz.

(Ek: 23/9/1983 - 2898/2 md.; Mülga: 20/2/1992 - 3774/6 Md.)

(Ek: 25/8/1999 - 4447/23 md.) (b) ve (ç) fıkralarında gösterilenlerden 32 nci Madde gereğince fiili hizmet sürelerine zam yapılanların yaş hadlerinden; eklenen bu sürenin üç yıldan çok olmamak üzere yarısı indirilir.

Yaş Hadleri

Madde 40 – (Değişik birinci fıkra: 21/4/2005 – 5335/3 md.) İştirakçilerin görevleri ile ilişkilerinin kesilmesini gerektiren yaş haddi 65 yaşını doldurdıkları tarihtir. (İptal ikinci cümle: Anayasa Mankemesi'nin 3/4/2007 tarihli ve E: 2005/52, K: 2007/35 sayılı Kararı ile.) Bu görevlere, 65 yaşını dolduranların açıktan veya naklen atamaları yapılamaz.

a) (Mülga: 8/7/2003-4919/3 md.)

b) (Değişik: 21/4/2005 – 5335/3 md.) Üniversite öğretim üyelerinin görevleri ile ilişkilerinin kesilmesini gerektiren yaş haddi 67 yaşını doldurdıkları tarihtir.

c) (Mülga: 28/4/1982 - 2665/6 md.)

ç) (Değişik: 6/2/1959 - 7198/1 md.) Aşağıda yazılı olanların yaş hadleri, hizalarında gösterilen yaşları doldurdıkları tarihlerdir:

I – Subay ve askeri memur ve gedikliler:

1 – Asteğmen, teğmen ve üstteğmenler	41	
2 – Yüzbaşı, kıdemli yüzbaşı ve önyüzbaşılar		46
3 – Binbaşılar	52	
4 – Yarbaylar	55	
5 – Albaylar (Değişik: 12/12/1980 - 2358/1 md.)		60
6 – Tuğ ve Tümgeneral ve amiraller (Değişik: 12/12/1980 - 2358/1 md.)	62	
7 – Kor ve organeraller ve amiraller		65
8 – Mareşal ve büyük amiraller		68
9 – 6, 7 ve 8 inci sınıf askeri memurlarla memur yardımcıları ve askeri hastabakıcı hemşireler	55	
10 – Daha yukarı sınıflardaki askeri memurlar	60	
11 – Gedikli subaylar		52
12 – Gedikli çavuşlar (Astsubay çavuşlar)		43
13 – Gedikli üstçavuşlar (Astsubay üstçavuşlar)		46
14 – Gedikli başçavuşlar (Astsubay başçavuşlar)		49
15 – Başgedikliler (Astsubay kıdemli başçavuşlar)		55

II – Emniyet mensupları:

1 – Her derecedeki emniyet müdürleri ve emniyet ve polis müfettişleri	60	
2 – Emniyet müfettiş yardımcılığı ve emniyet amirleri		58
3 – Başkomiser, komiser ve komiser yardımcılığı		56
4 – (Değişik: 16/6/2010-5997/13 md.) Kıdemli başpolis memuru, başpolis memuru ve polis memurları		55

III – Gümrük koruma mensupları:

1 – Gümrük koruma memurları	50	
2 – Gümrük koruma kısım amirleri		55

IV – Posta, telgraf ve telefon hat başbakıcı ve başdağıtıcıları ile hat bakıcıları ve dağıtıcıları

55

V – (Ek: 13/6/1994 - KHK - 546/2 md.; İptal: Ana. Mah.'nin 21/7/1994 tarih ve E.1994/67, K.1994/64-2 sayılı Kararı ile ; Yeniden Düzenleme : 16/2/1995 - 4069/1 md.) Milli İstihbarat Teşkilatı kadrolarındaki kadro karşılığı sözleşmeli çalıştırılanlar dahil memurlardan:

1. Müsteşar Yardımcısı, Başkan, Hukuk Müşaviri, Öğretim Kurulu Başkanı, Başkan Yardımcısı, Hukuk Müşavir Başyardımcısı, Müşavir, Başmüfettiş, Öğretim Kurulu Üyesi, Başmüşavir

60

2. Daire Başkanı, Hukuk Müşavir 1 inci Sınıf Yardımcısı, Başmüfettiş, Öğretim Üyesi, Müşavir

58

3. 1 inci Sınıf İstihbarat Uzmanı,1 inci Sınıf Uzman,Hukuk Müşaviri 1 inci Sınıf Yardımcısı, Müfettiş, Öğretim Üyesi,Müşavir, Savunma Sekreteri, Daire Başkan Yardımcısı, Öğretim Üyesi Yardımcısı 56

4. 2 nci Sınıf İstihbarat Uzmanı, 2 nci Sınıf Uzman, Hukuk Müşavir 2 nci Sınıf Yardımcısı, Müfettiş Yardımcısı, Öğretim Üyesi Yardımcısı 54

5. Diğer kadrodakiler 52

(Değişik : 16/2/1995 - 4069/1 md.) Yukarıdaki (ç) fıkrasının (III) ve (IV) işaretli bendlerinde gösterilenlerden vazifelerinde kalmaları faydalı görülenlerin yaş hadleri, ilgili bakanlarca, (V) işaretli bendinde gösterilenlerin yaş hadleri de atamaya yetkili amir tarafından birer yıllık müddetlerle beş yıl uzatılabilir.

d) (Değişik: 21/4/2005 – 5335/3 md.) (b) fıkrasında belirtilen görevlere 67 yaşını, (ç) fıkrasında belirtilen görevlere ise hizalarında gösterilen yaş hadlerini doldurmuş bulunanlar açıktan veya naklen atanamazlar.

e) (Değişik: 26/2/2008-5743/3 md.) Seferin gereği olarak lüzum görüldüğü takdirde;

I - Subaylardan;

1 - Yarbay ve daha aşağı rütbelerdeki yardımcı sınıf subaylar 60 yaşını geçmemek kaydıyla bu Maddenin (ç) fıkrasında gösterilen yaş hadlerinden 10 yıl fazlasına kadar,

2 - Muharip sınıf subaylar bu Maddenin (ç) fıkrasında gösterilen yaşlara kadar,

3 - 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun hükümlerine göre astsubaylıktan subaylığa geçirilenler ise aynı kanunda belirtilen yaşlara kadar,

II - Astsubaylardan;

1 - Yardımcı sınıf astsubaylar 60 yaşını geçmemek kaydıyla bu Maddenin (ç) fıkrasında gösterilen yaş hadlerinden 10 yıl fazlasına kadar,

2 - Muharip sınıf astsubaylar bu Maddenin (ç) fıkrasında gösterilen yaşlara kadar, sağlık durumlarının elverişli olması halinde en gençlerinden başlanarak orduya alınabilirler.

f) (Ek: 8/6/1959-7333/1 md; Mülga: 27/7/1967-926/208 md.)

(Ek fıkra: 17/4/2008-5754/75 md.) Yukarıdaki hükümler 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Kanunun 4 üncü Maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılar ile hak sahipleri hakkında ilgisine göre uygulanır.

g) (Ek: 1/7/2010-6002/21 md.) Diyanet İşleri Başkanı ve Din İşleri Yüksek Kurulu üyelerinin görevleri ile ilişkilerinin kesilmesini gerektiren yaş sınırı 67 yaşını doldurdukları tarihtir.

Emekli Aylığı

Madde 43 – Emeklilik hakkı tanınan vazifelerde bulunduktan sonra belediye başkanlığına ve illerin daimi komisyonu üyeliklerine seçilmiş veya seçilecekler bu vazifelerde bulunmakta iken emekliye ayrılma hakkını kazandıklarında veya (61) yaşını doldurduklarında emekliye ayrılma istekleri yerine getirilmekle beraber vazifelerinde bırakılırlar

Aylıkların Başlangıcı

Madde 91 – (Değişik: 3/3/1954 - 6311/15 md.)

Bu kanuna göre bağlanan çeşitli mahiyetteki aylıkların ödenmesi aşağıdaki fıkralarda yazılı tarihlerden başlar:

a) 42 nci Maddede yazılı olanlar için mezkür Madde hükmü dairesinde yazı ile vakı isteme tarihini takip eden ay başından;

b) Emeklilik hakkı tanınan bir vazifede iken bu kanunda yazılı çeşitli sebeplerle emekliye ayrılanların emekli, adi malullük, vazife malullüğü aylıklarıyla ölenlerin dul ve yetimlerine bağlanacak aylıklar hizmet aylıklarının kesildiği tarihi takip eden ay başından;

(Emekliliklerini kendileri istemiş olanlar bu istemelerinin kabul edildiği salahiyetli makamlarca kendilerine yazı ile bildirilmezse isteklerini yaptıkları tarihten itibaren bir aydan evvel olmamak üzere vazifelerini terkedebilirler. Bunların emeklilik isteklerinin kabul edildiğinin salahiyetli makamlarca yazı ile bildirilmesi tarihinden itibaren en çok bir ay içinde vazifelerinden ayrılmaları mecburidir. Erlerin vazife malullüğü aylıklarının başlangıcı bu husustaki müracaatlarını takip eden ay başıdır.)

c) Her ne suretle olursa olsun açıkta bulunanlardan emekli aylığına müstahak olanların veya ölenlerin emekli ve adi malullük aylıklarıyla dul ve yetimlerine bağlanacak aylıklar, son ayrıldıkları kurumlara kendileri veya dul ve yetimleri tarafından yazı ile yapılacak müracaat tarihlerini takip eden ay başından;

ç) Emekli, adi malullük ve vazife malullüğü aylığı almakta iken ölenlerin dul ve yetimlerine bağlanacak aylıklar ölüm tarihini takip eden ay başından;

(Şu kadar ki, dul ve yetim aylıklarının tahsisinde 72 nci Madde hükmü mahfuz tutulur.) Emekliye ayrılanların ay sonuna kadar olan hizmet aylığı geri alınmaz.

Hükümle veya sicilleri veyahut askeri mahkemelerce verilecek karar üzerine kurumlarınca re'sen emekliye sevk edilenlerin emekli aylıklarının başlangıç tarihlerinden ve yaş haddini dolduranların bu haddi doldurdukları tarihleri takip eden ay başından sonra her ne sebeple olursa olsun kurumlarınca vazifeleriyle ilgileri kesilmiyerek aylık veya ücretleri ödenenlerin bu suretle geçen müddetleri fiili hizmet müddeti sayılmaz ve bunlar için kesenek ve karşılık alınmışsa geri verilir.

Şu kadar ki, bağlanan aylıklar vazifelerinden ayrılarak vazife aylığı veya ücretlerinin kesildiği tarihleri takip eden ay başlarına kadar ödenmez.

Zorunlu Hizmet ve Yaş Şartı

Geçici Madde 205 – (Ek: 25/8/1999 - 4447/26 md.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte;

Kadın iştirakçilerden 20, erkek iştirakçilerden 25 fiili hizmet yılını dolduranların istekleri üzerine emekli aylığı bağlanır.

a) Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya 2 yıldan az kalan iştirakçilerden kadın ise 38, erkek ise 43 yaşını,

(**Ek ibare: 23/5/2002-4759/5 md.**) 23.5.2002 tarihinde;

b) (**Ek: 23/5/2002-4759/5 md.**) Emeklilik hizmet sürelerini dolduranlar ile doldurmaya; 2 tam yıl veya daha az kalan iştirakçilerden kadın ise 40, erkek ise 44 yaşını,

c) (**Yeniden düzenleme: 23/5/2002-4759/5 md.**) Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya; 2 tam yıldan fazla, 3 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 41, 2 tam yıldan fazla, 3 yıl 6 ay veya daha az kalan erkek iştirakçiler 45 yaşını,

d) (**Yeniden düzenleme: 23/5/2002-4759/5 md.**) Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya; 3 tam yıldan fazla, 4 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 42, 3 yıl 6 aydan fazla, 5 tam yıl veya daha az kalan erkek iştirakçiler 46 yaşını,

e) (**Yeniden düzenleme: 23/5/2002-4759/5 md.**) Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya; 4 tam yıldan fazla, 5 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 43, 5 yıldan fazla, 6 yıl 6 ay veya daha az kalan erkek iştirakçiler 47 yaşını,

f) (**Yeniden düzenleme: 23/5/2002-4759/5 md.**) Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya; 5 tam yıldan fazla, 6 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 44, 6 yıl 6 aydan fazla, 8 tam yıl veya daha az kalan erkek iştirakçiler 48 yaşını,

g) (**Yeniden düzenleme: 23/5/2002-4759/5 md.**) Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya; 6 tam yıldan fazla, 7 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 45, 8 yıldan fazla, 9 yıl 6 ay veya daha az kalan erkek iştirakçiler 49 yaşını,

h) **(Yeniden düzenleme: 23/5/2002-4759/5 md.)** Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya; 7 tam yıldan fazla, 8 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 46, 9 yıl 6 aydan fazla, 11 tam yıl veya daha az kalan erkek iştirakçiler 50 yaşını,

i) **(Yeniden düzenleme: 23/5/2002-4759/5 md.)** Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya; 8 tam yıldan fazla, 9 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 47, 11 yıldan fazla, 12 yıl 6 ay veya daha az kalan erkek iştirakçiler 51 yaşını,

j) **(Yeniden düzenleme: 23/5/2002-4759/5 md.)** Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya; 9 tam yıldan fazla, 10 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 48, 12 yıl 6 aydan fazla, 14 tam yıl veya daha az kalan erkek iştirakçiler 52 yaşını,

k) **(Yeniden düzenleme: 23/5/2002-4759/5 md.)** Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya; 10 tam yıldan fazla, 11 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 49, 14 yıldan fazla, 15 yıl 6 ay veya daha az kalan erkek iştirakçiler 53 yaşını,

l) **(Ek: 23/5/2002-4759/5 md.)** Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya; 11 tam yıldan fazla, 12 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 50, 15 yıl 6 aydan fazla, 17 tam yıl veya daha az kalan erkek iştirakçiler 54 yaşını,

m) **(Ek: 23/5/2002-4759/5 md.)** Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya; 12 tam yıldan fazla, 13 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 51, 17 yıldan fazla, 18 yıl 6 ay veya daha az kalan erkek iştirakçiler 55 yaşını,

n) **(Ek: 23/5/2002-4759/5 md.)** Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya; 13 tam yıldan fazla, 14 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 52, 18 yıl 6 aydan fazla, 20 tam yıl veya daha az kalan erkek iştirakçiler 56 yaşını,

o) **(Ek: 23/5/2002-4759/5 md.)** Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya; 14 tam yıldan fazla, 15 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 53, 20 yıldan fazla, 21 yıl 6 ay veya daha az kalan erkek iştirakçiler 57 yaşını,

p) **(Ek: 23/5/2002-4759/5 md.)** Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya; 15 tam yıldan fazla, 16 tam yıl veya daha az kalan kadın iştirakçiler 54, 21 yıl 6 aydan fazla, 22 tam yıl kalan erkek iştirakçiler 58 yaşını,

r) **(Ek: 23/5/2002-4759/5 md.)** Emeklilik hizmet sürelerini doldurmaya; 16 tam yıldan fazla, 17 tam yıl kalan kadın iştirakçiler 55 yaşını,

Doldurmaları ve kadın iştirakçinin 20, erkek iştirakçinin 25 fiilî hizmet süresini tamamlamaları halinde istekleri üzerine emekli aylığı bağlanır.

(Değişik: 23/5/2002-4759/5 md.) 39 uncu Maddenin (e) ve (f) fıkraları kapsamına girenlere 25 fiilî hizmet yılını ve yukarıdaki yaşları doldurmaları halinde emekli aylığı bağlanır.

(Değişik: 23/5/2002-4759/5 md.) 32 inci Madde gereğince fiilî hizmet sürelerine zam yapılanların bu Maddede belirtilen yaş hadlerinden, hizmetlerine eklenen fiilî hizmet süresi zammı kadar indirim yapılır.

5434 SK. GEÇİCİ 205. MD.

KADIN İştirakçiler

08.09.1999 tarihindeki hizmeti	Yaş	08.09.1999 tarihinde 20 yıldan eksik hizmeti süresi
20 yıl ve daha fazla	Yaş kaydı yoktur.	Hizmet eksikliği yok
18 yıl 1 gün	38	2 yıldan az
23.05.2002 tarihindeki	Yaş	23.05.2002 tarihinde

hizmeti		20 yıldan eksik hizmet süresi
20 yıl ve daha fazla	40	Hizmet eksikliği yok
18 tam yıl veya daha fazla	40	2 tam yıl veya daha az
17 tam yıl – 17 yıl 11 ay 29 gün	41	2 yıldan fazla – 3 tam yıl veya daha az
16 tam yıl – 16 yıl 11 ay 29 gün	42	3 yıldan fazla – 4 tam yıl veya daha az
15 tam yıl – 15 yıl 11 ay 29 gün	43	4 yıldan fazla – 5 tam yıl veya daha az
14 tam yıl – 14 yıl 11 ay 29 gün	44	5 yıldan fazla – 6 tam yıl veya daha az
13 tam yıl – 13 yıl 11 ay 29 gün	45	6 yıldan fazla – 7 tam yıl veya daha az
12 tam yıl – 12 yıl 11 ay 29 gün	46	7 yıldan fazla – 8 tam yıl veya daha az
11 tam yıl – 11 yıl 11 ay 29 gün	47	8 yıldan fazla – 9 tam yıl veya daha az
10 tam yıl – 10 yıl 11 ay 29 gün	48	9 yıldan fazla – 10 tam yıl veya daha az
9 tam yıl – 9 yıl 11 ay 29 gün	49	10 yıldan fazla – 11 tam yıl veya daha az
8 tam yıl – 8 yıl 11 ay 29 gün	50	11 yıldan fazla – 12 tam yıl veya daha az
7 tam yıl – 7 yıl 11 ay 29 gün	51	12 yıldan fazla – 13 tam yıl veya daha az
6 tam yıl – 6 yıl 11 ay 29 gün	52	13 yıldan fazla – 14 tam yıl veya daha az
5 tam yıl – 5 yıl 11 ay 29 gün	53	14 yıldan fazla – 15 tam yıl veya daha az
4 tam yıl – 4 yıl 11 ay 29 gün	54	15 yıldan fazla – 16 tam yıl veya daha az
3 tam yıl – 3 yıl 11 ay 29 gün	55	16 yıldan fazla – 17 tam yıl

ERKEK İştirakçiler

08.09.1999 tarihindeki hizmeti	Yaş	08.09.1999 tarihinde 25 yıldan eksik hizmeti süresi
25 yıl ve daha fazla	Yaş kaydı yoktur.	Hizmet eksikliği yok
23 yıl 1 gün	43	2 yıldan az
		23.05.2002 tarihinde

23.05.2002 tarihindeki hizmeti	Yaş	25 yıldan eksik hizmet süresi
25 yıl ve daha fazla	44	Hizmet eksigi yok
23 tam yıl veya daha fazla	44	2 tam yıl veya daha az
21 yıl 6 ay – 22 yıl 11 ay 29 gün	45	2 yıldan fazla - 3 yıl 6 ay veya daha az
20 tam yıl – 21 yıl 5 ay 29 gün	46	3 yıl 6 aydan fazla – 5 tam yıl veya daha az
18 yıl 6 ay – 19 yıl 11 ay 29 gün	47	5 yıldan fazla – 6 yıl 6 ay veya daha az
17 tam yıl – 18 yıl 5 ay 29 gün	48	6 yıl 6 aydan fazla – 8 tam yıl veya daha az
15 yıl 6 ay – 16 yıl 11 ay 29 gün	49	8 yıldan fazla – 9 yıl 6 ay veya daha az
14 tam yıl – 15 yıl 5 ay 29 gün	50	9 yıl 6 aydan fazla – 11 tam yıl veya daha az
12 yıl 6 ay – 13 yıl 11 ay 29 gün	51	11 yıldan fazla – 12 yıl 6 ay veya daha az
11 tam yıl – 12 yıl 5 ay 29 gün	52	12 yıl 6 aydan fazla – 14 tam yıl veya daha az
9 yıl 6 ay – 10 yıl 11 ay 29 gün	53	14 yıldan fazla – 15 yıl 6 ay veya daha az
8 tam yıl – 9 yıl 5 ay 29 gün	54	15 yıl 6 aydan fazla – 17 tam yıl veya daha az
6 yıl 6 ay – 7 yıl 11 ay 29 gün	55	17 yıldan fazla – 18 yıl 6 ay veya daha az
5 tam yıl – 6 yıl 5 ay 29 gün	56	18 yıl 6 aydan fazla – 20 tam yıl veya daha az
3 yıl 6 ay – 4 yıl 11 ay 29 gün	57	20 yıldan fazla – 21 yıl 6 ay veya daha az
3 tam yıl – 3 yıl 5 ay 29 gün	58	21 yıl 6 aydan fazla – 22 tam yıl

Geçici Madde 206 – (Değişik : 25/5/2002 - 4759/6 md.)

8.9.1999 tarihinde Sandık iştirakçisi olanlardan 50 ve daha yukarı yaşlarda bulunanlar, yaş haddi nedeniyle istekleri üzerine veya re'sen emekliye ayrıldıklarında fiilî hizmet sürelerinin 10 yılını doldurmuş olmak şartıyla emekli aylığına hak kazanırlar.

Emeklilik hakkı tanınan bir vazifeye tayin edilenlerin tekrar emekliye ayrılmaları

Madde 100 – (Değişik: 23/2/1965 - 545/2 md.)

Emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı almakta iken (Erlere emeklilik hakkı şarta bağlı olanlar hariç) emeklilik hakkı tanınan bir vazifeye tayin edilenlerin tekrar emekliye ayrılmalarını istemeleri veya emekliye sevk edilmeleri halinde kendilerine veya ölümlerinde dul ve yetimlerine eski ve yeni hizmetlerinin toplamı üzerinden ve bu kanun hükümleri dairesinde aylık bağlanır.

2.2.2. Aylıkların Hesaplanması

5434 Sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun

Emekli Aylığı

Madde 41 - (Değişik: 23/9/1983-2898/3 md.) a) Emekli, adi malullük ve vazife malullüğü aylıklarının hesaplanmasında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 43 üncü maddesinde yer alan gösterge tablosu ve personel kanunlarındaki ek göstergeler esas alınır.

b) Emekli, adi malullük ve vazife malullüğü aylıkları,(a) fıkrasına göre tespit edilen rakamların her yıl Bütçe Kanununda tespit edilen katsayı ile çarpılması sonunda bulunacak tutarın fiili ve itibari hizmet toplamı 25 yıl olanlara % 75`i,25 yıldan az olanlara her tam yıl için % 1 eksiği, fazla olanlara da her tam yıl için % 1 fazlası üzerinden bağlanır.

Fiili ve itibari hizmet toplamındaki ay kesirleri tam ay sayılır.Yıl kesirlerinin her ayı için emekli aylığı bağlanmasına esas aylık tutarının % 1`inin 12` de biri emekli aylığına ayrıca eklenir.

Bağlanacak aylıkların toplamı, emekli ve adi malullük aylıklarında emekli aylığı bağlanmasına esas aylıklarının % 100`ünü geçemez. Vazife malullüğü aylıkları hakkında bu tahdit uygulanmaz.

Madde 42 – (Değişik: 29/11/1984 - KHK 243/48 md.)

Cumhurbaşkanlığında bulunduktan sonra herhangi bir sebep ve suretle ayrılanlara veya bu makamlarda iken 39 uncu Maddenin (b) fıkrasında yazılı duruma girenlere, Cumhurbaşkanına ödenmekte olan aylık ödeneğin yüzde kırkı emekli aylığı olarak bağlanır. Bu aylıklar ödendikçe faturası karşılığında Hazineден alınır.

Ek Madde 69 – (14/1/1988 - KHK - 311/6 md ile gelen Ek Madde hükmü olup Madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Başbakanlık görevinde bulunduktan sonra herhangi bir sebeple bu görevden ayrılanların emekli aylıkları, bu Kanuna göre bağlanan en yüksek emekli aylığının % 75'ine yükseltilmek suretiyle ödenir.Başbakanlık görevini yürütmekte bulunanlara görevleri süresince bu yükseltme yapılmaz.

Ancak, bu gibilere yeniden bağlanacak aylıklar eski aylıklarından az olamaz.

Ek Madde 19 – (8/7/1971 - 1425/2 md. ile gelen Ek 5 inci Madde hükmü olup Madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

(Değişik: 23/6/1983 - 2853/1 md.)

Bu Kanuna göre bağlanacak emekli, adi malullük ve vazife malullüğü aylıklarının alt sınırı, bu Kanuna bağlı gösterge tablosunun 14 üncü derecesinin 2 nci kademesi üzerinden 30 fiili hizmet yılı için hesaplanacak emekli aylığıdır.

Dul ve yetimlere ödenecek aylıklar, bu Maddenin birinci fıkrasına göre hesaplanan alt sınır aylığının;

a) Dul ve yetim sayısı 3 ve daha fazla ise tamamından,

b) Dul ve yetim sayısı 2 kişi ise % 90 ından,

c) Dul ve yetim sayısı 1 kişi ise % 80 inden,

Az olamaz.

Vazife malulü erlerle, bunların dul ve yetimleri hakkında da yukarıdaki hükümler uygulanır.

Harp malullüğü zammı ayrıca nazara alınır.

(**Ek fıkra: 21/4/2005 – 5335/3 md.**) Ülkemiz ile diğer ülkeler arasında yapılan sosyal güvenlik anlaşmaları gereğince bağlanan kısmî aylıklar için bu Madde hükümleri uygulanmaz.

Ek Madde 70 – (Ek :6/1/1992-KHK- 476/1 md.;Değişik:13/6/1994 -KHK-546/3 md.)
Sandık iştirakçilerine ödenmekte olan ;

a) Memuriyet taban aylığı ve kıdem aylığı tutarları ile,

b) (**Değişik: 6/7/1995 - KHK - 562/14 md.**) Zam, tazminat ve ödenekler ile benzeri ödemeler toplamına karşılık gelmek üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi en Yüksek Devlet memuru aylığı (ek gösterge dahil) brüt tutarının; ⁽³⁾

- Ek göstergesi 8400 ve daha yüksek olanlarda % 240 ina,
- Ek göstergesi 7600 (dahil) -8400 (hariç) arasında olanlarda % 200 üne,
- Ek göstergesi 6400 (dahil) - 7600 (hariç) arasında olanlarda % 180 ine,
- Ek göstergesi 4800 (dahil) - 6400 (hariç) arasında olanlarda % 150 sine,
- Ek göstergesi 3600 (dahil) - 4800 (hariç) arasında olanlarda % 130 una,
- Ek göstergesi 2200 (dahil) - 3600 (hariç) arasında olanlarda % 70 ine,
- Diğerlerinde % 40 ina,

tekabül eden miktarı,

emeklilik keseneğine ve kurum karşılığına tabi tutulur.⁽²⁾

(**Değişik: 6/7/1995 - KHK - 562/14 md.**) Birinci fıkradaki oranları, Maliye Bakanlığının teklifi üzerine ayrı ayrı veya birlikte üç katına kadar artırmaya, yukarıdaki ek gösterge gruplarını değiştirmeye ve personel kanunlarında yer alan ek göstergelerin artırılması halinde gruptaki ek göstergeleri yeniden düzenlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Aylıklarını personel kanunlarına göre almayan Sandık iştirakçileri hakkında da,sınıfı,görev ve kadro unvanı, derecesi ve hizmet süresi esas alınarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi emsali gibi işlem yapılır.

Bu tutarlar,bu Kanunun 41 inci Maddesinin (a) fıkrasına göre emekli,adi malullük, vazife malullüğü,dul ve yetim aylıklarının; ek 20 inci Maddesine göre de emeklilik ikramiyelerinin hesaplanmasına dahil edilir.

2.2.3. Emekli Aylıklarının Kesilmesini Gerektiren Haller

Emeklilik Haklarının Düşmesi (5434 Sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun)

Madde 92 – (Değişik: 7/5/1986 - 3284/13 md.)

İştirakçilerden Türk vatandaşlığından çıkarılan, Türk vatandaşlığını bırakan, yabancı memleket uyruğuna girenlerin (Türk vatandaşlığını muhafaza edenler hariç) bu Kanunla tanınan her çeşit hakları düşer.

Aylık almakta iken veya aylık bağlama hakkı doğmadan önce, tanınan her çeşit hakları bu Madde uyarınca düşenler, bu durumlarının ortadan kalkması halinde, Sandığa yazılı olarak yapacakları müracaatları takip eden aybaşından itibaren ve bu Kanunda öngörülen diğer şartları da taşımaları kaydıyla bu haklardan yeniden yararlandırılırlar.

Yukarıdaki hükümler 88 inci Madde kapsamına girenlerle, dul ve yetimleri hakkında da uygulanır.

İki cihetten veya aynı sıfatla aylığa müstahaklık

Madde 94 – (Değişik: 7/5/1986 - 3284/15 md.)

Bu Kanunda belirtilen istisnalar dışında, iki yönden aylığa hak kazananların, tercih ettikleri aylıkları, Sandığa yazılı müracaatları takip eden aybaşından itibaren ödenir. Diğer aylıkları sürekli olarak kesilir.

Ancak, iki yönden aylığa aynı zamanda hak kazananlara, müstehak oldukları tarihten itibaren fazla olan aylıkları ödenir.

Tercih ettikleri aylıklarını alanlar, yeniden Sandığa yazılı olarak başvurdukları tarihi izleyen aybaşından itibaren bu isteklerinden dönebilirler.

Emekli, adi malullük, vazife malullüğü, harp malullüğü veya er vazife malullüğü aylığı almakta iken dul veya yetim aylığını tercih edenlerin ölümünde, dul ve yetimlerine kendi emekli, adi malullük, vazife malullüğü, harp malullüğü, er vazife malullüğü aylıkları üzerinden aylık bağlanır.

Dul ve yetim sıfatıyla toptan ödeme yapılanlara, gerek yine dul ve yetim sıfatıyla gerek kendi vazifelerinden dolayı müstehak oldukları toptan ödeme ayrıca yapılır.

Evlendiğinden dolayı aylığı kesilenlerin, kocasının ölümü sebebiyle toptan ödemeye müstehak olması, yetim aylığının ödenmesine mani olmaz.

İki cihetten aylık veya toptan ödemeye aynı zamanda müstehak duruma girenler hakkında da yukarıdaki hükümler uygulanır.⁽¹⁾

Emeklilik hakkı tanınan vazifelere tayin edilenler

Madde 99 – Emekli, adi malullük, vazife malullüğü, dul veya yetim aylığı, son hizmet zammı alanlardan; hiçbir şarta bağlı olmaksızın emeklilik hakkı tanınan vazifelere tayin edilenlerin, aylıklarının tamamı, bu vazifelere tayinleri tarihini takibeden ay başından itibaren kesilir. Ancak hayrat hademesinin aylıkları kesilmez ve kendilerine bu hizmetlerinden dolayı son hizmet zammı da yapılmaz.

Vazife malullüğü aylığı alanların, varsa, harp malullüğü zammı ile Harp Okulu öğrencilerinden yetim aylığı alanların bu aylıkları kesilmez.

Bu vazifelerden ayrılanların kesilen aylıklarının ayrıldıkları tarihi takibeden ay başından itibaren müstahak olmaları şartıyla ödenmesine başlanır.

Peşin ödenen aylıklardan yukarıki fıkra gereğince istirdadı gereken ve tayin tarihlerini takibeden ay başlarından sonraya raslıyan kısımları, Sandığın bildirim üzerine kurumlarınca ilgililerin istihkaklarından en geç (3) ay içinde ve (3) eşit taksitte kesilmesi suretiyle tahsil olunarak Sandığa gönderilir.⁽¹⁾

(Ek: 23/5/1951 - 5773/1 md.) Bu Maddenin hayrat hademesi hakkındaki hükümleri dersiamlara da şamildir.

Zamanaşımı

Madde 116 – Emekli, adi malullük, vazife malullüğü, dul ve yetim aylıklarını almak üzere, bu aylıkların tahakkuk ettirildiği tarihlerden itibaren aralıksız bir yıl sonuna kadar Sandığa müracaat etmeyenlerin aylıkları kesilir. Bunlardan kesilme tarihinden itibaren 5 yıl içinde yazı ile Sandığa müracaat edenlere kesilen aylıkları tekrar bağlanır ve geçmiş müddete ait aylıkları da toptan ödenir. Bu müddetten sonra müracaat edenlerin aylıkları, müracaat tarihlerini takibeden ay başından itibaren yeniden bağlanarak ödenir ve geçmiş müddet için bir şey verilmez.

Bu kanunda ayrıca belirtilen haller dışında aylık bağlanmasına istihkak kesbedildiği tarihten itibaren beş yıl sonuna kadar yazı ile müracaat edilmezse bu aylıklar, müracaat tarihini takibeden ay başından itibaren bağlanır.

Ek Madde 11 – (7/2/1969 - 1101/1 md. ile gelen Ek 5 inci Madde hükmü olup Madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

T.C. Emekli Sandığı Kanununa tabi daire, kurum ve ortaklıklar ile bunların Sosyal Sigortalar Kanununa tabi işyerlerinde emekliliğe tabi olmayan ücretli, geçici kadrolu veya yevmiyeli hizmetlere tayin edilen emeklilerin, buralarda çalıştıkları sürece emekli aylıkları kesilir.

Bunları çalıştıranlar, vazifeye başladıkları tarihten itibaren bir ay içinde yazı ile T.C. Emekli Sandığına bildirirler.

Şu kadar ki, (**Ek ibare: 3/4/1998 - 4359 md.**) yaş haddini aşmamış olmaları kaydıyla her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ders ücreti karşılığı ders görevi verilenler ile mahiyeti itibarıyla hizmetin görülmesi mücbir bir sebebe dayandığı ve özel bir ihtisası gerektirdiği ilgili Bakanlığın teklifi ve Maliye Bakanlığının mütalaası alınmak suretiyle Bakanlar Kurulu kararı ile belirtilen yerlere tayin edilecekler hakkında 1 inci fıkra hükmü uygulanmaz.

5335 Sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Madde 30- Cumhurbaşkanı tarafından atananlar, Bakanlar Kurulu kararı veya müşterek kararnameyle atanan veya görevlendirilenler, Türkiye Büyük Millet Meclisince yapılan seçimler sonucunda görev verilenler ile yükseköğretim kurumlarının öğretim üyeliklerine ve Sağlık Bakanlığının tabip ve uzman tabip kadrolarına yapılacak atamalar hariç olmak üzere, herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik veya yaşlılık aylığı alanlar, genel bütçeye dahil dairelerin, katma bütçeli idarelerin, döner sermayelerin, kefalet sandıklarının, sosyal güvenlik kurumlarının ve bütçeden yardım alan kuruluşların kadrolarına açıktan atanamazlar. Diğer kanunların bu fıkraya aykırı hükümleri uygulanmaz.

Herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik veya yaşlılık aylığı alanlar bu aylıkları kesilmeksizin; genel bütçeye dahil daireler, katma bütçeli idareler, döner sermayeler, fonlar, belediyeler, il özel idareleri, belediyeler ve il özel idareleri tarafından kurulan birlik ve işletmeler, sosyal güvenlik kurumları, bütçeden yardım alan kuruluşlar ile özel kanunla kurulmuş diğer kamu kurum, kurul, üst kurul ve kuruluşları, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bunların bağlı ortaklıkları ile müessese ve işletmelerinde ve sermayesinin %50'sinden fazlası kamuya ait olan diğer ortaklıklarda herhangi bir kadro, pozisyon veya görevde çalıştırılmaz ve görev yapamazlar.

Diğer kanunların emeklilik veya yaşlılık aylığı almakta iken emeklilik veya yaşlılık aylıkları ve/veya diğer tazminatları kesilmeksizin atanmaya, çalıştırılmaya veya görevlendirilmeye izin veren hükümleri ile 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun ek 11 inci Maddesine göre 1.1.2005 tarihinden önce alınmış Bakanlar Kurulu kararları uygulanmaz.

Bu Maddenin ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri;

- a) Cumhurbaşkanlığına seçilenler,
- b) Dışarıdan Bakanlar Kurulu üyeliğine atananlar,
- c) Yasama Organı üyeliğine seçilenler,
- d) Mahalli idareler seçimleri sonucuna göre görev alanlar,
- e) Sadece toplantı veya huzur ücreti ya da hakkı ödenen görevleri yürütenler ile yönetim ve denetim kurulu üyeliği ücreti karşılığında görevlendirilenler,
- f) Yaş haddini aşmamış olmaları kaydıyla her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ders ücreti karşılığı ders görevi verilenler (üniversitelerde ders ücreti karşılığı ders görevi verilenler hakkında yaş haddini aşmamış olmaları kaydı aranmaz.),
- g) Vakıf üniversitelerinde görev alanlar,
- h) Özel kanunlarında emeklilik veya yaşlılık aylığı kesilmeksizin çalıştırılma veya görev yapma hakkı verilenlerden Cumhurbaşkanı tarafından atananlar, Bakanlar Kurulu kararı veya

müşterek kararname ile atanan veya görevlendirilenler ve Türkiye Büyük Millet Meclisince yapılan seçimler sonucunda görev verilenler,

i) 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 60 ıncı Maddesinin (a) fıkrası uyarınca Yasama Organı üyeliğinin bitiminden sonra öğretim üyesi olarak atanmış olanlar, Hakkında uygulanmaz.

2.2.4. Toptan Ödeme

Toptan Ödeme (5434 Sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun)

Madde 82 – Toptan ödeme, aşağıda yazılı hallerde yapılır:

a) Yaş haddinden dolayı emekliye ayrılanlardan veya (61) yaşını doldurarak emekliye ayrılmalarını isteyenlerden, fiili hizmet müddetleri 15 yıldan az olanlara;

b) 39 uncu maddenin (e) ve (f) fıkralarında yazılı olanlardan; fiili hizmet müddetleri 25 yılı doldurmamış olanlara; ⁽¹⁾

c) Haklarında adi malullük hükümleri tatbik edilen iştirakçilerden; fiili hizmet müddetleri 10 yıldan az olanlara;

ç) Vazife malullüğü geçtiğinden aylığı kesilmiş ve emeklilik hakkı tanınan bir vazifeye tayin edilmemiş durumda iken (61) yaşını dolduranlardan; fiili hizmet müddetleri 15 yıldan az olanlara veya yine bu durumda iken ölen ve fiili hizmet müddetleri 15 yıldan az olanların; dul ve yetimlerine;

d) Mahkemece gaipliklerine hükmolunan iştirakçilerden fiili hizmet müddetleri 10 yıldan az olanların; hüküm tarihinden itibaren bir yıl içinde yazı ile Sandığa müracaat eden dul ve yetimlerine.

Madde 83 – (Değişik: 7/5/1986 - 3284/12 md.)

Toptan ödeme, ilgililerin, fiili ve itibari hizmet süreleri ile borçlandıkları hizmet süreleri için ödedikleri paralara tekabül eden süreler toplamının her tam yılı ile, görevlerinden ayrıldıkları tarihteki emekli keseneğine esas aylıklarının iki katının çarpımından oluşan miktarı ifade eder. Hizmet süresi toplamında bulunan yıl kesirleri tama iblağ edilir. Tahakkuk ettirilen toptan ödeme miktarı, bir yıllık hizmet için tahakkuk ettirilecek miktardan az olamaz.